

Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.

**INSTRUKCJA RUCHU I EKSPLOATACJI
SIECI DYSTRYBUCYJNEJ**

SPIS TREŚCI

WARUNKI KORZYSTANIA, PROWADZENIA RUCHU, EKSPLOATACJI I PLANOWANIA ROZWOJU SIECI.....	4
1 KORZYSTANIE Z SYSTEMU ELEKTROENERGETYCZNEGO.....	5
1.1 POSTANOWIENIA OGÓLNE	5
1.2 CHARAKTERYSTYKA KORZYSTANIA Z SIECI DYSTRYBUCYJNEJ	10
1.3 CHARAKTERYSTYKA, ZAKRES ORAZ WARUNKI FORMALNOPRAWNE USŁUG DYSTRYBUCJI ŚWIADCZONYCH PRZEZ OSDN	10
2 ZASADY PRZYŁĄCZANIA I ODŁĄCZANIA OD SIECI DYSTRYBUCYJNEJ ORAZ WSTRZYMYWANIA I WZNOWIENIA DOSTARCZANIA ENERGII ELEKTRYCZNEJ.....	12
2.1 ZASADY PRZYŁĄCZANIA DO SIECI DYSTRYBUCYJNEJ URZĄDZEŃ WYTWÓRCZYCH ORAZ URZĄDZEŃ I INSTALACJI ODBIORCÓW KOŃCOWYCH.....	12
2.2 ZASADY ODŁĄCZANIA.....	17
2.3 ZASADY WSTRZYMYWANIA ORAZ WZNOWIENIA DOSTARCZANIA ENERGII ELEKTRYCZNEJ.	18
3 WYMAGANIA TECHNICZNE DLA URZĄDZEŃ WYTWÓRCZYCH, URZĄDZEŃ I INSTALACJI ODBIORCÓW ORAZ UKŁADÓW I SYSTEMÓW POMIAROWO-ROZLICZENIOWYCH.....	20
3.1 WYMAGANIA OGÓLNE	20
3.2 WYMAGANIA TECHNICZNE DLA URZĄDZEŃ I INSTALACJI ODBIORCÓW	20
3.3 WYMAGANIA TECHNICZNE DLA JEDNOSTEK WYTWÓRCZYCH	21
3.4 WYMAGANIA TECHNICZNE DLA LINII BEZPOŚREDNICH	22
3.5 WYMAGANIA TECHNICZNE DLA UKŁADÓW ELEKTROENERGETYCZNEJ AUTOMATYKI ZABEZPIECZENIOWEJ I URZĄDZEŃ WSPÓLPRACUJĄCYCH.....	23
3.6 ZASADY EKSPLOATACJI ELEKTROENERGETYCZNEJ AUTOMATYKI ZABEZPIECZENIOWEJ	24
3.7 WYMAGANIA TECHNICZNE DLA UKŁADÓW I SYSTEMÓW POMIAROWO-ROZLICZENIOWYCH.	24
3.8 WYMAGANIA TECHNICZNE DLA SYSTEMÓW TELETRANSMISJI.....	28
4 DANE PRZEKAZYWANE PRZEZ PODMIOTY PRZYŁĄCZONE I PRZYŁĄCZANE DO SIECI DYSTRYBUCYJNEJ	29
4.1 POSTANOWIENIA OGÓLNE	29
4.2 DANE OPISUJĄCE STAN ISTNIEJĄCY	29
4.3 DANE PROGNOZOWANE DLA PERSPEKTYWY CZASOWEJ OKREŚLONEJ PRZEZ OSDN.....	31
5 EKSPLOATACJA URZĄDZEŃ, INSTALACJI I SIECI.....	32
5.1 PRZEPISY OGÓLNE.....	32
5.2 PRZYJMOWANIE URZĄDZEŃ, INSTALACJI I SIECI DO EKSPLOATACJI.....	33
5.3 PRZEKAZANIE URZĄDZEŃ DO REMONTU LUB WYCOFYWANIE Z EKSPLOATACJI.....	33
5.4 UZGADNIANIE PRAC EKSPLOATACYJNYCH	33
5.5 DOKUMENTACJA TECHNICZNA I PRAWNA.....	34
5.6 WYMIANA INFORMACJI EKSPLOATACYJNYCH	35
5.7 OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO.....	36
5.8 OCHRONA PRZECIWOŻAROWA.....	36
5.9 PLANOWANIE PRAC EKSPLOATACYJNYCH	36
5.10 WARUNKI BEZPIECZNEGO WYKONYWANIA PRAC.....	37
6 BEZPIECZEŃSTWO FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ELEKTROENERGETYCZNEGO	38
6.1 STAN ZAGROŻENIA KSE, AWARIA SIECIOWA I AWARIA W SYSTEMIE	38
6.2 BEZPIECZEŃSTWO PRACY SIECI DYSTRYBUCYJNEJ	39
6.3 ZASADY POSTĘPOWANIA PRZY WYSTĄPIENIU ZAGROŻEŃ CIĄGŁOŚCI DOSTAW LUB WYSTĄPIENIU AWARII.....	39
7 PROWADZENIE RUCHU SIECI DYSTRYBUCYJNEJ	42
7.1 OBOWIĄZKI OSDN.....	42
7.2 STRUKTURA I PODZIAŁ KOMPETENCJI SŁUŻB DYSPOZYTORSKICH	42

7.3	PLANOWANIE PRODUKCJI ENERGII ELEKTRYCZNEJ.....	44
7.4	PROGNOZOWANIE ZAPOTRZEBOWANIA NA MOC I ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ	44
7.5	PROGRAMY PRACY SIECI DYSTRYBUCYJNEJ	45
7.6	ZASADY DYSPONOWANIA MOCĄ JEDNOSTEK WYTWÓRCZYCH PRZYŁĄCZONYCH DO SIECI DYSTRYBUCYJNEJ	45
7.7	DANE PRZEKAZYWANE PRZEZ PODMIOTY PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ NA OBSZARZE SIECI DYSTRYBUCYJNEJ	46
8	STANDARDY TECHNICZNE PRACY SIECI DYSTRYBUCYJNEJ.....	47
9	PARAMETRY JAKOŚCIOWE ENERGII ELEKTRYCZNEJ, WSKAŹNIKI JAKOŚCI I NIEZAWODNOŚCI DOSTAW ENERGII ELEKTRYCZNEJ ORAZ STANDARDY JAKOŚCIOWE OBSŁUGI UŻYTKOWNIKÓW SYSTEMU.....	48
9.1	PARAMETRY JAKOŚCIOWE ENERGII ELEKTRYCZNEJ	48
9.2	WSKAŹNIKI JAKOŚCI I NIEZAWODNOŚCI DOSTAW ENERGII ELEKTRYCZNEJ	49
9.3	DOPUSZCZALNE POZIOMY WAHAŃ NAPIĘCIA W SIECIACH NISKICH NAPIĘĆ	50
9.4	DOPUSZCZALNE POZIOMY EMISJI HARMONICZNYCH PRĄDU PRZEZ ODBIORNIKI W SIECIACH NISKICH NAPIĘĆ	51
9.5	STANDARDY JAKOŚCIOWE OBSŁUGI UŻYTKOWNIKÓW SYSTEMU.....	54
	BILANSOWANIE SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO I ZARZĄDZANIE OGRANICZENIAM SYSTEMOWYMI.....	56
10	POSTANOWIENIA OGÓLNE.....	57
10.1	ZAKRES PRZEDMIOTOWY I PODMIOTOWY	57
10.2	OGÓLNE ZASADY FUNKCJONOWANIA RYNKU BILANSUJĄCEGO I DETALICZNEGO	58
10.3	WARUNKI REALIZACJI UMÓW SPRZEDAŻY I UCZESTNICTWA W PROCESIE BILANSOWANIA	58
10.4	WYMAGANIA FORMALNO-PRAWNE REALIZACJI UMÓW SPRZEDAŻY	59
10.5	ZASADY KONFIGURACJI PODMIOTOWEJ I OBIEKTOWEJ RYNKU DETALICZNEGO ORAZ NADAWANIA KODÓW IDENTYFIKACYJNYCH.....	61
10.6	ZASADY WSPÓŁPRACY OSDN I OSDp W ZAKRESIE PRZEKAZYWANIA DANYCH POMIAROWYCH DLA POTRZEB ROZLICZEŃ NA RYNKU BILANSUJĄCYM	62
11	ZASADY WYZNACZANIA, PRZEKAZYWANIA I UDOSTĘPNIANIA DANYCH POMIAROWYCH	64
11.1	OGÓLNE ZASADY ADMINISTROWANIA DANYMI POMIAROWYMI.	64
11.2	POZYSKIWANIE I WYZNACZANIE DANYCH POMIAROWYCH.....	65
11.3	PRZEKAZYWANIE DANYCH POMIAROWYCH.....	66
11.4	UDOSTĘPNIANIE DANYCH POMIAROWYCH I POMIAROWO-ROZLICZENIOWYCH.....	67
12	PROCEDURY ZMIANY SPRZEDAWCY	68
12.1	WYMAGANIA OGÓLNE	68
12.2	PROCEDURA ZMIANY SPRZEDAWCY PRZEZ ODBIORCĘ (PIERWSZA ZMIANA SPRZEDAWCY).....	68
12.3	PROCEDURA ZMIANY SPRZEDAWCY PRZEZ ODBIORCĘ (KOLEJNA ZMIANA SPRZEDAWCY)	69
13	ZASADY UDZIELANIA INFORMACJI I OBSŁUGI ODBIORCÓW.....	71
14	ZASADY BILANSOWANIA HANDLOWEGO	72
14.1	WYMAGANIA OGÓLNE	72
14.2	USTANAWIANIE I ZMIANA POB.....	72
15	ZASADY WYZNACZANIA I PRZYDZIELANIA STANDARDOWYCH PROFILI ZUŻYCIA	74
16	POSTĘPOWANIE REKLAMACYJNE.....	75
17	ZARZĄDZANIE OGRANICZENIAM SYSTEMOWYMI.....	77
18	WYKAZ SKRÓTÓW I OZNACZEŃ ORAZ SŁOWNIK STOSOWANYCH POJĘĆ	78
18.1	WYKAZ SKRÓTÓW.....	78
18.2	DEFINICJE STOSOWANYCH POJĘĆ	79

**INSTRUKCJA RUCHU I EKSPLOATACJI
SIECI DYSTRYBUCYJNEJ**

**WARUNKI KORZYSTANIA, PROWADZENIA RUCHU,
EKSPLOATACJI I PLANOWANIA ROZWOJU SIECI**

1 KORZYSTANIE Z SYSTEMU ELEKTROENERGETYCZNEGO

1.1 Postanowienia ogólne

- 1.1.1 Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. (zwana dalej zamiennie OSDn) jako operator systemu dystrybucyjnego wprowadza niniejszą Instrukcję Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (zwaną dalej IRiESDn), na podstawie zapisów ustawy Prawo energetyczne.
- 1.1.2 OSDn jako operator systemu dystrybucyjnego nie posiadający bezpośredniego połączenie z sieciami przesyłowymi (operator systemu dystrybucyjnego typu OSDn) prowadzi ruch, eksploatację i planowanie rozwoju sieci, a także bilansowanie systemu dystrybucyjnego i zarządzanie ograniczeniami systemowymi w sieci, na której został wyznaczony operatorem systemu dystrybucyjnego (zwaną dalej „siecią dystrybucyjną SRK S.A.”), zgodnie z niniejszą IRiESDn.
- 1.1.3 Niniejsza IRiESD spełnia w szczególności wymagania:
- a) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą Prawo energetyczne” oraz wydanymi na jej podstawie aktami wykonawczymi, aktualnymi na dzień wejścia w życie niniejszej Instrukcji,
 - b) ustawy Kodeks Pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.),
 - c) koncesji Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A.. na dystrybucję energii elektrycznej nr DEE/293/1493/W/2/2011/BT z dnia 23 listopada 2011 roku wraz z późn. zm.
 - d) określone w opracowanej przez operatora systemu przesyłowego (zwanego dalej: „OSP”) Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (zwaną dalej „IRiESP”), zatwierdzonej decyzją Prezesa URE,
 - e) ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.),
 - f) decyzji Prezesa URE nr DPE-4711-16(8)/2011/2012/1493/BT z dnia 03.04.2012 r. o wyznaczeniu Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. Operatorem Systemu Dystrybucyjnego,
 - g) Taryfy Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A.
- 1.1.4 Uwzględniając warunki określone w niniejszej IRiESDn - SRK S.A. w celu realizacji ustawowych zadań przyjmuje do stosowania instrukcje eksploatacji obiektów i urządzeń, instrukcje ruchowe oraz instrukcje organizacji bezpiecznej pracy.
- 1.1.5 Niniejsza IRiESDn określa szczegółowe warunki korzystania z sieci dystrybucyjnych OSDn przez jej użytkowników oraz warunki i sposób prowadzenia ruchu, eksploatacji, planowania rozwoju tych sieci, a także bilansowania systemu dystrybucyjnego i zarządzania ograniczeniami systemowymi w sieci OSDn, w szczególności dotyczące:

- a) przyłączenia urządzeń wytwórczych, urządzeń i instalacji odbiorców końcowych oraz linii bezpośrednich,
- b) wymagań technicznych dla urządzeń i instalacji wraz z niezbędną infrastrukturą pomocniczą,
- c) kryteriów bezpieczeństwa funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, w tym uzgadniania planów działania na wypadek zagrożenia wystąpienia awarii o znacznych rozmiarach w systemie elektroenergetycznym oraz odbudowy tego systemu po wystąpieniu awarii,
- d) współpracy między operatorami systemów elektroenergetycznych, w tym niezbędnego układu połączeń sieci oraz zakresu, sposobu i harmonogramu przekazywania informacji,
- e) przekazywania informacji pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi oraz pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi a odbiorcami,
- f) parametrów jakościowych energii elektrycznej i standardów jakościowych obsługi użytkowników systemu,
- g) wymagań w zakresie bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej i warunków, jakie muszą zostać spełnione dla jego utrzymania,
- h) wskaźników charakteryzujących jakość i niezawodność dostaw energii elektrycznej oraz bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej,
- i) zasad bilansowania systemu dystrybucyjnego i zarządzania ograniczeniami systemowymi.

1.1.6 W zakresie procedur i zasad wykonywania czynności związanych z ruchem sieciowym i eksploatacją sieci, postanowienia IRiESDn dotyczą stacji i rozdzielni elektroenergetycznych, linii napowietrznych i kablowych za których ruch sieciowy jest odpowiedzialny OSDn, niezależnie od praw własności tych urządzeń.

1.1.7 Postanowienia IRiESDn obowiązują następujące podmioty:

- a) operatora systemu dystrybucyjnego OSDn.,
- b) wytwórców przyłączonych do sieci dystrybucyjnej SRK S.A.,
- c) odbiorców przyłączonych do sieci dystrybucyjnej SRK S.A.,
- d) przedsiębiorstwa obrotu,
- e) sprzedawców,
- f) podmioty ubiegające się o przyłączenie (przyłączane) do sieci dystrybucyjnej SRK S.A.,
- g) operatorów handlowych i handlowo-technicznych działających w imieniu podmiotów wymienionych w powyższych podpunktach od a) do e).

Dodatkowo poniższe podmioty obowiązują również postanowienia IRiESP:

- a) operatorzy systemów dystrybucyjnych,

b) podmioty korzystające z usług świadczonych przez OSP,

1.1.8 Zgodnie z zapisami ustawy Prawo energetyczne oraz aktów wykonawczych Operator Systemu Dystrybucyjnego Elektroenergetycznego jest odpowiedzialny za:

- a) prowadzenie ruchu sieciowego w sieci dystrybucyjnej w sposób efektywny, z zachowaniem wymaganej niezawodności dostarczania energii elektrycznej i jakości jej dostarczania,
- b) eksploatację, konserwację i remonty sieci dystrybucyjnej w sposób gwarantujący niezawodność funkcjonowania systemu dystrybucyjnego,
- c) zapewnienie rozbudowy sieci dystrybucyjnej, a tam gdzie ma to zastosowanie, rozbudowy połączeń międzysystemowych w obszarze swego działania,
- d) współpracę z innymi operatorami systemów elektroenergetycznych lub przedsiębiorstwami energetycznymi w celu zapewnienia spójności działania systemów elektroenergetycznych i skoordynowania ich rozwoju, a także niezawodnego oraz efektywnego funkcjonowania tych systemów,
- e) dysponowanie mocą jednostek wytwórczych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej,
- f) bilansowanie systemu dystrybucyjnego, z wyjątkiem równoważenia bieżącego zapotrzebowania na energię elektryczną z dostawami tej energii, oraz zarządzanie ograniczeniami systemowymi,
- g) zarządzanie przepływami energii elektrycznej w sieci dystrybucyjnej oraz współpracę z Operatorem Systemu Dystrybucyjnego Elektroenergetycznego TAURON Dystrybucja S.A., z którego siecią jest połączona sieć Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A., który jednocześnie posiada bezpośrednie połączenie z siecią przesyłową,
- h) zakup energii elektrycznej w celu pokrywania strat powstałych w sieci dystrybucyjnej podczas dystrybucji energii elektrycznej tą siecią oraz stosowanie przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur rynkowych przy zakupie tej energii,
- i) dostarczanie użytkownikom sieci i operatorom innych systemów elektroenergetycznych, z którymi system jest połączony, informacji o warunkach świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej oraz zarządzaniu siecią, niezbędnych do uzyskania dostępu do sieci dystrybucyjnej i korzystania z tej sieci,
- j) umożliwienie realizacji umów sprzedaży energii elektrycznej zawartych przez odbiorców przyłączonych do sieci poprzez:
 - i. budowę i eksploatację infrastruktury technicznej i informatycznej służącej pozyskiwaniu i transmisji danych pomiarowych oraz zarządzaniu nimi, zapewniającej efektywną współpracę z innymi operatorami i przedsiębiorstwami energetycznymi,

- ii. pozyskiwanie, przechowywanie, przetwarzanie i udostępnianie, w uzgodnionej pomiędzy uczestnikami rynku energii formie, danych pomiarowych dla energii elektrycznej pobranej przez odbiorców wybranym przez nich sprzedawcom i podmiotom odpowiedzialnym za bilansowanie handlowe oraz operatorowi systemu przesyłowego,
 - iii. opracowywanie, aktualizację i udostępnianie odbiorcom oraz ich sprzedawcom ich standardowych profili zużycia, a także uwzględnianie zasad ich stosowania w IRiESDn,
 - iv. udostępnianie danych dotyczących planowanego i rzeczywistego zużycia energii elektrycznej wyznaczonych na podstawie standardowych profili zużycia dla uzgodnionych okresów rozliczeniowych,
 - v. wdrażanie warunków i trybu zmiany sprzedawcy energii elektrycznej oraz ich uwzględnianie w IRiESDn,
 - vi. zamieszczanie na swoich stronach internetowych oraz udostępnianie do publicznego wglądu w swoich siedzibach:
 - aktualnej listy sprzedawców energii elektrycznej, z którymi OSDn zawarł umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej,
 - informacji o sprzedawcy z urzędu energii elektrycznej działającym na obszarze działania OSDn ,
 - wzorców umów zawieranych z użytkownikami systemu, w szczególności wzorców umów zawieranych z odbiorcami końcowymi oraz ze sprzedawcami energii elektrycznej,
- k) planowanie rozwoju sieci dystrybucyjnej z uwzględnieniem przedsięwzięć związanych z efektywnością energetyczną, zarządzaniem popytem na energię elektryczną lub rozwojem mocy wytwórczych przyłączanych do sieci dystrybucyjnej,
- l) opracowywanie normalnego układu pracy sieci dystrybucyjnej w porozumieniu z OSDp.
- m) utrzymanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pracy sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej
- 1.1.9 OSDn ponosi odpowiedzialność za skutki zaniechania działań lub skutki swoich działań zgodnie z obowiązującym prawem.
- 1.1.10 IRiESDn przestaje obowiązywać podmioty z datą łącznego spełnienia następujących dwóch warunków:
- a) odłączenie podmiotu od sieci dystrybucyjnej SRK S.A.,
 - b) rozwiązanie z OSDn umowy o świadczenie usług dystrybucji lub umowy kompleksowej.

- 1.1.11 OSDn. udostępnia do wglądu IRiESDn w swojej siedzibie oraz zamieszcza ją na swoich stronach internetowych.
- 1.1.12 W zależności od potrzeb, OSDn przeprowadza aktualizację IRiESDn. W szczególności aktualizacja jest dokonywana przy zmianie wymagań wynikających z przepisów prawnych.
- 1.1.13 Zmiana IRiESDn przeprowadzana jest poprzez wydanie nowej IRiESDn albo poprzez wydanie Karty Aktualizacji obowiązującej IRiESDn
- 1.1.14 Każda zmiana IRiESDn jest poprzedzona procesem konsultacji z użytkownikami systemu.
- 1.1.15 Karta Aktualizacji zawiera w szczególności:
- a) przyczynę aktualizacji IRiESDn,
 - b) zakres aktualizacji IRiESDn,
 - c) nowe brzmienie zmienianych zapisów IRiESDn lub tekst uzupełniający dotychczasowe zapisy.
- 1.1.16 W przypadku rozbieżności pomiędzy dotychczasowymi postanowieniami IRiESDn, a zapisami Karty Aktualizacji, rozstrzygające są postanowienia zawarte w Karcie Aktualizacji.
- 1.1.17 Karty Aktualizacji stanowią Załączniki do IRiESDn.
- 1.1.18 Proces wprowadzania zmian IRiESDn jest przeprowadzany według następującego trybu:
- a) OSDn opracowuje projekt nowej IRiESDn albo projekt Karty Aktualizacji i publikuje go na swojej stronie internetowej,
 - b) wraz z projektem nowej IRiESDn albo projektem Karty Aktualizacji, OSDn publikuje na swojej stronie internetowej komunikat, informujący o rozpoczęciu procesu konsultacji zmian IRiESDn, miejscu i sposobie nadsyłania uwag oraz okresie przewidzianym na konsultacje.
- 1.1.19 Okres przewidziany na konsultacje nie może być krótszy niż 14 dni od daty opublikowania projektu nowej IRiESDn albo projektu Karty Aktualizacji.
- 1.1.20 Po zakończeniu okresu przewidzianego na konsultacje OSDn:
- a) dokonuje analizy otrzymanych uwag,
 - b) w opracowywanej nowej wersji IRiESDn albo Karty Aktualizacji, uwzględnia w uzasadnionym zakresie zgłoszone uwagi,
 - c) opracowuje Raport z procesu konsultacji, zawierający zestawienie otrzymanych uwag oraz informacje o sposobie ich uwzględnienia,
- 1.1.21 Użytkownicy systemu, w tym odbiorcy, których urządzenia, instalacje lub sieci są przyłączone do sieci SRK S.A. lub korzystający z usług świadczonych przez OSDn, są obowiązani stosować się do warunków i wymagań oraz procedur postępowania i wymiany informacji określonych w niniejszej IRiESDn.

IRiESDn stanowi część umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej lub umowy kompleksowej.

1.2 Charakterystyka korzystania z sieci dystrybucyjnej

- 1.2.1 Korzystanie z sieci dystrybucyjnej umożliwia realizację dostaw energii elektrycznej w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu obowiązujących parametrów jakościowych energii elektrycznej i standardów jakościowych obsługi użytkowników systemu określonych w umowie o świadczenie usług dystrybucji lub w umowie kompleksowej.
- 1.2.2 OSDn. na zasadzie równoprawnego traktowania oraz na zasadach i w zakresie wynikającym z obowiązujących przepisów i IRiESDn, świadczy usługi dystrybucji, zapewniając wszystkim użytkownikom systemu, zaspokojenie uzasadnionych potrzeb w zakresie dostarczania energii elektrycznej.
- 1.2.3 Świadczenie usługi dystrybucji odbywa się na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej albo na podstawie umowy kompleksowej na zasadach i warunkach określonych w ustawie Prawo Energetyczne, aktach wykonawczych do tej ustawy, IRiESD zatwierdzonej przez Prezesa URE oraz taryfie OSDn zatwierdzonej przez Prezesa URE.

1.3 Charakterystyka, zakres oraz warunki formalnoprawne usług dystrybucji świadczonych przez OSDn

- 1.3.1 Usługa dystrybucji energii elektrycznej obejmująca korzystanie z krajowego systemu elektroenergetycznego polega na utrzymywaniu:
 - a) ciągłości dostarczania i odbioru energii elektrycznej w krajowym systemie elektroenergetycznym oraz niezawodności jej dostarczania,
 - b) parametrów jakościowych energii elektrycznej.
- 1.3.2 OSDn świadcząc usługę dystrybucji energii elektrycznej:
 - a) dostarcza energię elektryczną zgodnie z obowiązującymi parametrami jakościowymi i na warunkach określonych w umowie o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej albo na podstawie umowy kompleksowej,
 - b) instaluje, na własny koszt, układ pomiarowo-rozliczeniowy w miejscu przygotowanym przez odbiorcę oraz system pomiarowo-rozliczeniowy, w przypadku podmiotów zaliczonych do grup przyłączeniowych IV-VI, zasilanych z sieci o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV, z wyłączeniem wytwórców,
 - c) powiadamia odbiorców o terminach czasie planowanych przerw w dostarczaniu energii elektrycznej w wymaganej przepisami prawa formie,
 - d) niezwłocznie przystępuje do likwidacji awarii i usuwania zakłóceń w dostarczaniu energii elektrycznej,

- e) przekazuje dane pomiarowe odbiorcy, sprzedawcy oraz podmiotowi odpowiedzialnemu za bilansowanie handlowe energii elektrycznej dostarczonej i pobranej z systemu,
 - f) umożliwia wgląd do wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego oraz dokumentów stanowiących podstawę do rozliczeń za dostarczoną energię elektryczną, a także do wyników kontroli prawidłowości wskazań tych układów,
 - g) opracowuje, aktualizuje i udostępnia odbiorcom ich standardowe profile zużycia energii elektrycznej,
 - h) wdraża procedury zmiany sprzedawcy oraz je uwzględnia w IRiESDn.
- 1.3.3 Przyłączenie podmiotu do sieci następuje na podstawie umowy o przyłączenie do sieci i po spełnieniu warunków przyłączenia do sieci.
- 1.3.4 OSDn ustala oraz udostępnia wzór wniosku o określenie warunków przyłączenia.
- 1.3.5 Wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci urządzeń wytwórczych, sieci innych operatorów elektroenergetycznych oraz urządzeń odbiorców określone są w dalszej części instrukcji.
- 1.3.6 Pkt 1.3.4. stosuje się odpowiednio w przypadku zwiększenia, przez podmiot przyłączony do sieci, zapotrzebowania na moc przyłączeniową lub zmiany dotychczasowych warunków i parametrów technicznych pracy urządzeń, instalacji i sieci przyłączonego podmiotu oraz ponownego przyłączenia odłączonego podmiotu.
- 1.3.7 Warunki przyłączenia są przekazywane wnioskodawcy wraz z projektem umowy o przyłączenie do sieci.
- 1.3.8 Warunki przyłączenia są ważne dwa lata od dnia ich doręczenia. W okresie ważności warunki przyłączenia stanowią warunkowe zobowiązanie OSDn do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej.
- 1.3.9 OSDn świadczy usługi dystrybucji na zasadzie równoprawnego traktowania wszystkich użytkowników systemu.
- 1.3.10 W celu realizacji powyższego obowiązku OSDn opracowuje i udostępnia wzory wniosków i standardy umów o świadczenie usług dystrybucji zgodnie z punktem V.7. niniejszej Instrukcji.

2 ZASADY PRZYŁĄCZANIA I ODŁĄCZANIA OD SIECI DYSTRYBUCYJNEJ ORAZ WSTRZYMYWANIA I WZNOWIENIA DOSTARCZANIA ENERGII ELEKTRYCZNEJ

2.1 Zasady przyłączania do sieci dystrybucyjnej urządzeń wytwórczych oraz urządzeń i instalacji odbiorców końcowych

2.1.1 Przyłączanie do sieci dystrybucyjnej następuje na podstawie umowy o przyłączenie i po spełnieniu warunków przyłączenia, określonych przez OSDn.

2.1.2 Procedura przyłączenia do sieci dystrybucyjnej obejmuje:

- a) pozyskanie przez podmiot od OSDn wzoru wniosku o określenie warunków przyłączenia,
- b) złożenie przez podmiot do OSDn wniosku o określenie warunków przyłączenia wraz z wymaganymi załącznikami, zgodnego ze wzorem określonym przez OSDn,
- c) w przypadku podmiotów ubiegających się o przyłączenie źródła energii elektrycznej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV wpłacenie na rachunek bankowy, wskazany przez OSDn we wzorze wniosku o określenie warunków przyłączenia, zaliczki na poczet opłaty za przyłączenie do sieci. Zaliczkę wnosi się w ciągu siedmiu dni od dnia złożenia wniosku o określenie warunków przyłączenia, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia,
- d) w przypadku, gdy wniosek o określenie warunków przyłączenia źródła energii elektrycznej nie zawiera wszelkich niezbędnych informacji do określenia warunków przyłączenia lub nie zawiera wymaganych załączników, a wnioskodawca wpłacił zaliczkę na poczet opłaty za przyłączenie, to OSDn niezwłocznie zwraca zaliczkę, informuje podmiot o konieczności jego uzupełnienia i pozostawia wniosek bez rozpatrzenia,
- e) w przypadku wniesienia zaliczki na poczet opłaty za przyłączenie przed dniem złożenia wniosku o określenie warunków przyłączenia, OSDn niezwłocznie zwraca zaliczkę,
- f) pisemne potwierdzenie przez OSDn, złożenia przez wnioskodawcę wniosku, określające w szczególności datę złożenia wniosku,
- g) dla podmiotów przyłączanych do sieci o napięciu nie wyższym niż 1 kV pisemne potwierdzenie złożenia wniosku następuje w wydanych warunkach przyłączenia,
- h) w przypadku urządzeń, instalacji lub sieci przyłączanych bezpośrednio do sieci o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, sporządzenie przez OSDn ekspertyzy wpływu tych urządzeń, instalacji lub sieci na system elektroenergetyczny, z wyjątkiem przyłączanych jednostek wytwórczych

o łącznej mocy zainstalowanej nie większej niż 2 MW, lub urządzeń odbiorcy końcowego o łącznej mocy przyłączeniowej nie większej niż 5 MW,

- i) wydanie przez OSDn warunków przyłączenia oraz przekazanie ich podmiotowi wraz z projektem umowy o przyłączenie,
- j) zawarcie umowy o przyłączenie,
- k) realizację przyłączenia tj. realizację przyłącza oraz niezbędnych zmian w sieci i prac dla realizacji przyłączenia,
- l) przeprowadzenie prób i odbiorów częściowych oraz prób końcowych i ostatecznego odbioru rozbudowywanej sieci i przyłącza. OSDn zastrzega sobie prawo dokonania sprawdzenia przyłączanych instalacji, urządzeń i sieci,
- m) zawarcie przez podmiot umowy o świadczenie usług dystrybucji lub umowy kompleksowej,
- n) zasady współpracy dotyczące regulacyjnych usług systemowych w zakresie rezerwy interwencyjnej.

2.1.3 Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej urządzeń wytwórczych, sieci, urządzeń lub instalacji odbiorców końcowych, połączeń międzysystemowych lub linii bezpośrednich składa wnioski o określenie warunków przyłączenia.

2.1.4 Wzory wniosków o określenie warunków przyłączenia określa oraz udostępnia OSDn.

2.1.5 Wzory wniosków o określenie warunków przyłączenia mogą być zróżnicowane dla poszczególnych grup przyłączeniowych oraz w zależności od rodzaju przyłączanego obiektu, instalacji lub sieci.

2.1.6 Do wniosku o określenie warunków przyłączenia należy załączyć:

- a) dokument potwierdzający tytuł prawny podmiotu do korzystania z nieruchomości, obiektu lub lokalu, w którym będą używane przyłączane urządzenia, instalacje lub sieci,
- b) plan zabudowy lub szkic sytuacyjny określający usytuowanie obiektu, w którym będą używane przyłączane urządzenia, instalacje lub sieci względem istniejącej sieci oraz sąsiednich obiektów,
- c) w przypadku podmiotów ubiegających się o przyłączenie źródła energii elektrycznej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo, w przypadku braku takiego planu, decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla nieruchomości określonej we wniosku, jeżeli jest ona wymagana na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu powinny potwierdzać

dopuszczalność lokalizacji danego źródła energii na terenie objętym planowaną inwestycją, która jest objęta wnioskiem o określenie warunków przyłączenia,

- d) inne załączniki, określone we wzorze wniosku, wymagane przez OSDn, zawierające informacje niezbędne dla określenia warunków przyłączenia.

2.1.7 Warunki przyłączenia, w zależności od danych zawartych we wniosku o określenie warunków przyłączenia zawierają w szczególności:

- a) miejsce przyłączenia, rozumiane jako punkt w sieci, w którym przyłącze łączy się z siecią,
- b) miejsce dostarczania energii elektrycznej,
- c) moc przyłączeniową,
- d) rodzaj połączenia z siecią dystrybucyjną instalacji lub innych sieci określonych we wniosku o określenie warunków przyłączenia,
- e) zakres niezbędnych zmian w sieci związanych z przyłączeniem,
- f) wymagania wynikające z IRiESDn,
- g) dane znamionowe urządzeń, instalacji i sieci oraz dopuszczalne, graniczne parametry ich pracy,
- h) dopuszczalny poziom zmienności parametrów technicznych i jakościowych energii elektrycznej,
- i) miejsce zainstalowania układu pomiarowo-rozliczeniowego,
- j) wymagania dotyczące układu pomiarowo-rozliczeniowego i jego współpracy z systemem pomiarowo-rozliczeniowym, ,
- k) rodzaj i usytuowanie zabezpieczeń, dane znamionowe oraz inne niezbędne wymagania w zakresie elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej i systemowej
- l) dane umożliwiające określenie w miejscu przyłączenia:
 - wartości prądów zwarć wielofazowych i czasów ich wyłączenia,
 - prądów zwarcia doziemnego i czasów ich wyłączeń lub ich trwania;
- m) wymagany stopień skompensowania mocy biernej,
- n) wymagania w zakresie:
 - dostosowania przyłączanych urządzeń, instalacji lub sieci do systemów sterowania dyspozytorskiego,
 - zabezpieczenia sieci przed zakłóceniami elektrycznymi, powodowanymi przez instalacje lub sieci wnioskodawcy,
 - wyposażenia, instalacji lub sieci, niezbędnego do współpracy z siecią, do której instalacje lub sieci są przyłączane,

- ochrony przeciwporażeniowej i przepięciowej przyłączanych sieci lub instalacji.
- o) dane i informacje dotyczące sieci, niezbędne w celu doboru systemu ochrony od porażenia w instalacji lub sieci przyłączanego podmiotu,
 - p) ustalone, dla poszczególnych grup przyłączeniowych, dopuszczalne poziomy zaburzeń parametrów technicznych i jakościowych energii elektrycznej nie powodujących pogorszenia parametrów określonych w aktach wykonawczych do ustawy Prawo energetyczne albo ustalonych w umowie o świadczenie usługi przesyłowej albo dystrybucyjnej lub umowie kompleksowej.

2.1.8 Miejscem dostarczania energii elektrycznej dla podmiotów zaliczanych do grup przyłączeniowych IV i V, za wyjątkiem źródeł energii elektrycznej, zależnie od rodzaju przyłącza, są:

- a) przy zasilaniu z elektroenergetycznej linii napowietrznej przyłączem wykonanym pojedynczymi przewodami fazowymi - zaciski prądowe przewodów przy izolatorach stojaka dachowego lub konstrukcji wsporczej w ścianie budynku, na wyjściu w kierunku instalacji odbiorcy;
- b) przy zasilaniu kablem ziemnym lub przyłączem kablowym z linii napowietrznej - zaciski prądowe na wyjściu przewodów od zabezpieczenia w złączu, w kierunku instalacji odbiorcy;
- c) przy zasilaniu przyłączem napowietrznym, wykonanym wielożyłowym przewodem izolowanym - zaciski prądowe, o których mowa w pkt a, lub zaciski prądowe na wejściu przewodów od zabezpieczenia w złączu w kierunku instalacji odbiorcy, w zależności od przyjętego rozwiązania technicznego;
- d) w budynkach wielolokalowych - zaciski prądowe na wyjściu od zabezpieczeń głównych w złączu, w kierunku instalacji odbiorców;
- e) w złączu zintegrowanym z układem pomiarowo-rozliczeniowym - zaciski na listwie zaciskowej w kierunku instalacji odbiorczej.

W uzgodnionych z przyłączanym podmiotem przypadkach dopuszcza się określenie miejsca dostarczania energii w sposób inny niż podany powyżej.

2.1.9 OSDn wydaje warunki przyłączenia w następujących terminach:

- a) 30 dni od dnia złożenia wniosku o określenie warunków przyłączenia przez wnioskodawcę przyłączanego do sieci o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV,
- b) 150 dni od dnia złożenia wniosku o określenie warunków przyłączenia przez wnioskodawcę przyłączanego do sieci o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, a w przypadku przyłączania źródła – od dnia wniesienia zaliczki.

2.1.10 Warunki przyłączenia są ważne dwa lata od dnia ich doręczenia lub przez okres ważności umowy o przyłączenie.

- 2.1.11 Wraz z określonymi przez OSDn warunkami przyłączenia wnioskodawca otrzymuje projekt umowy o przyłączenie do sieci.
- 2.1.12 W przypadkach, gdy przyłączenie do sieci dystrybucyjnej, na podstawie opracowanej przez OSDn ekspertyzy, może wpłynąć na warunki pracy sieci OSDp, operatorzy dokonują między sobą uzgodnień. W ramach uzgodnień z OSDp ustala się, czy zakres przebudowy sieci elektroenergetycznych wynikający z ekspertyzy, jest ujęty w jego planie rozwoju lub czy OSDp planuje możliwość realizacji tych inwestycji. Uzgodnienia te dokonywane są w terminie 14 dni od daty otrzymania wniosku o uzgodnienie.
- 2.1.13 OSDn wydając warunki przyłączenia jest odpowiedzialny za dokonanie uzgodnień pomiędzy operatorami.
- 2.1.14 Umowa o przyłączenie stanowi podstawę do rozpoczęcia przez OSDn realizacji prac projektowych i budowlano-montażowych na zasadach określonych w tej umowie.
- 2.1.15 Umowa o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej powinna zawierać co najmniej:
- a) strony zawierające umowę,
 - b) przedmiot umowy wynikający z warunków przyłączenia,
 - c) termin realizacji przyłączenia,
 - d) wysokość opłaty za przyłączenie oraz sposób jej regulowania,
 - e) miejsce rozgraniczenia własności sieci OSDn i instalacji podmiotu przyłączanego,
 - f) zakres robót niezbędnych przy realizacji przyłączenia,
 - g) wymagania dotyczące lokalizacji układu pomiarowo-rozliczeniowego i jego parametrów,
 - h) warunki udostępnienia OSDn nieruchomości należącej do podmiotu przyłączanego w celu budowy lub rozbudowy sieci niezbędnej do realizacji przyłączenia,
 - i) przewidywany termin zawarcia umowy, na podstawie której nastąpi dostarczanie lub pobieranie energii,
 - j) planowane ilości energii elektrycznej wprowadzanej do i/lub pobieranej z sieci,
 - k) moc przyłączeniową,
 - l) ustalenia dotyczące opracowania dokumentu regulującego zasady współpracy ruchowej z OSDn,
 - m) odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, a w szczególności za opóźnienie terminu realizacji prac w stosunku do ustalonego w umowie,
 - n) okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania.

- 2.1.16 OSDn ma prawo do kontroli spełniania przez przyłączone oraz przyłączone do sieci dystrybucyjnej urządzenia, instalacje i sieci, wymagań określonych w warunkach przyłączenia, zawartych umowach oraz do kontroli układów pomiarowych i pomiarowo-rozliczeniowych.
- 2.1.17 Szczegółowe zasady przeprowadzania kontroli reguluje ustawa Prawo energetyczne oraz rozporządzenia wykonawcze do niej.
- 2.1.18 Podmioty zaliczone do III i VI grupy przyłączeniowej, przyłączone bezpośrednio do sieci o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, opracowują instrukcję współpracy ruchowej, podlegającą uzgodnieniu z OSDn przed przyłączeniem podmiotu do sieci.
- 2.1.19 Podmioty ubiegające się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej urządzeń, instalacji i sieci są zobowiązane do projektowania obiektów, urządzeń, instalacji i sieci zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami oraz w oparciu o otrzymane warunki przyłączenia.
- 2.1.20 Wytwórcy oraz farmy wiatrowe o mocy osiągalnej 5MW i wyższej, przyłączani do sieci dystrybucyjnej, są zobowiązani do dokonania zgłoszenia do centralnego rejestru jednostek wytwórczych, prowadzonego przez operatora systemu przesyłowego, zgodnie z zapisami IRiESP. Kopie zgłoszeń przesyłane są do OSDn.

2.2 Zasady odłączania.

- 2.2.1 Zasady odłączania podmiotów od sieci dystrybucyjnej obowiązują OSDn oraz podmioty odłączane, jeżeli umowa o świadczenie usług dystrybucji lub umowa kompleksowa nie stanowi inaczej.
- 2.2.2 OSDn odłącza podmioty od sieci dystrybucyjnej w przypadku:
- a) złożenia przez podmiot wniosku o odłączenie od sieci dystrybucyjnej,
 - b) rozwiązania lub wygaśnięcia umowy o świadczenie usług dystrybucji lub umowy kompleksowej.
- 2.2.3 Wniosek o odłączenie od sieci dystrybucyjnej składany przez podmiot zawiera:
- a) miejsca przyłączenia urządzeń, instalacji lub sieci, których dotyczy odłączenie,
 - b) przyczynę odłączenia,
 - c) proponowany termin odłączenia.
- 2.2.4 OSDn ustala termin odłączenia podmiotu od sieci dystrybucyjnej uwzględniający techniczne możliwości realizacji procesu odłączenia podmiotu. Odłączany podmiot jest zawiadamiany o dacie odłączenia, w terminie nie krótszym niż 14 dni od daty planowanego odłączenia. W zawiadomieniu OSDn informuje podmiot o warunkach ponownego przyłączenia do sieci.
- 2.2.5 OSDn dokonuje zmian w układzie sieci dystrybucyjnej umożliwiających odłączenie podmiotu od sieci. Podmiot odłączany od sieci dystrybucyjnej uzgadnia z OSDn tryb, terminy oraz warunki niezbędnej przebudowy lub

likwidacji majątku sieciowego będącego własnością podmiotu, wynikające z odłączenia od sieci dystrybucyjnej.

- 2.2.6 OSDn uzgadnia z OSDp tryb odłączenia podmiotu, w zakresie w jakim odłączenie podmiotu od sieci dystrybucyjnej ma wpływ na warunki pracy sieci OSDp.
- 2.2.7 W niezbędnych przypadkach OSDn zapewnia sporządzenie i zatwierdza zgłoszenie obiektu elektroenergetycznego do odłączenia od sieci dystrybucyjnej, określające w szczególności:
- miejsce przyłączenia urządzeń, instalacji lub sieci podmiotu, których dotyczy odłączenie,
 - termin odłączenia,
 - dane osoby odpowiedzialnej ze strony OSDn za prawidłowe odłączenie podmiotu,
 - sposób odłączenia urządzeń, instalacji lub sieci podmiotu, obejmujący: zakres prac niezbędnych do wykonania przed odłączeniem podmiotu, położenie łączników niezbędnych do wykonania planowanego odłączenia podmiotu oraz harmonogram czynności łączeniowych w poszczególnych stacjach elektroenergetycznych,
 - aktualny schemat sieci dystrybucyjnej obejmujący stacje elektroenergetyczne oraz linie, w otoczeniu urządzeń, instalacji i sieci odłączanego podmiotu.
- 2.2.8 Ponowne przyłączenie podmiotu do sieci dystrybucyjnej odbywa się na zasadach określonych w pkt.2.1.

2.3 Zasady wstrzymywania oraz wznowienia dostarczania energii elektrycznej.

- 2.3.1 OSDn wstrzymuje dostarczanie energii elektrycznej podmiotom przyłączonym do sieci dystrybucyjnej bez wniosku podmiotu, o ile w wyniku przeprowadzenia kontroli zostanie stwierdzone, że:
- instalacja znajdująca się u odbiorcy stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia, zdrowia albo środowiska,
 - nastąpił nielegalny pobór energii elektrycznej,
 - w przypadku nieuzasadnionej odmowy odbiorcy na zainstalowanie przedpłatowego układu pomiarowo-rozliczeniowego w przypadkach określonych w ustawie Prawo energetyczne.
- 2.3.2 OSDn może wstrzymać dostarczanie energii elektrycznej w przypadku, gdy odbiorca zwleka z zapłatą za pobraną energię elektryczną albo świadczone usługi co najmniej miesiąc po upływie terminu płatności, pomimo uprzedniego powiadomienia na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego, dwutygodniowego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności.

- 2.3.3 OSDn bezzwłocznie wznowia dostarczanie energii elektrycznej jeżeli ustaną przyczyny uzasadniające wstrzymanie jej dostarczania.
- 2.3.4 Ponowne wznowienie dostarczania energii elektrycznej do podmiotu, u którego w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono przypadki nielegalnego poboru energii elektrycznej może być uzależnione od zmiany lokalizacji układu pomiarowo-rozliczeniowego oraz pokrycia przez ten podmiot kosztów przebudowy przyłącza.

3 WYMAGANIA TECHNICZNE DLA URZĄDZEŃ WYTWÓRCZYCH, URZĄDZEŃ I INSTALACJI ODBIORCÓW ORAZ UKŁADÓW I SYSTEMÓW POMIAROWO-ROZLICZENIOWYCH

3.1 Wymagania ogólne

3.1.1 Urządzenia i instalacje podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej OSDn muszą spełniać wymagania techniczne i eksploatacyjne zapewniające:

- a) bezpieczeństwo funkcjonowania systemu elektroenergetycznego,
- b) zabezpieczenie systemu elektroenergetycznego przed uszkodzeniami spowodowanymi niewłaściwą pracą przyłączonych urządzeń i instalacji,
- c) zabezpieczenie przyłączonych urządzeń i instalacji przed uszkodzeniami w przypadku awarii lub wprowadzenia ograniczeń w poborze lub dostarczaniu energii,
- d) dotrzymanie w miejscu przyłączenia urządzeń i instalacji parametrów jakościowych energii,
- e) spełnianie wymagań w zakresie ochrony środowiska, określonych w odrębnych przepisach,
- f) możliwość dokonywania pomiarów wielkości i parametrów niezbędnych do prowadzenia ruchu sieci oraz rozliczeń.

3.1.2 Urządzenia i instalacje przyłączane do sieci dystrybucyjnej muszą spełniać także wymagania określone w odrębnych przepisach, w szczególności przepisach: prawa budowlanego, o ochronie przeciwporażeniowej, o ochronie przeciwprzepięciowej, o ochronie przeciwpożarowej, o systemie oceny zgodności oraz w przepisach dotyczących technologii wytwarzania energii.

3.1.3 Urządzenia i instalacje podmiotów ubiegających się o przyłączenie oraz podmiotów przyłączonych do sieci dystrybucyjnej nie mogą wprowadzać do sieci zaburzeń parametrów technicznych energii elektrycznej powyżej dopuszczalnych poziomów określonych w warunkach przyłączenia, powodujących pogorszenie parametrów jakościowych energii elektrycznej określonych odpowiednio w rozporządzeniu wydanym na podstawie delegacji zawartej w ustawie Prawo energetyczne, w umowie o świadczenie usług dystrybucji lub umowie kompleksowej oraz zawartych w IRiESDn.

3.2 Wymagania techniczne dla urządzeń i instalacji odbiorców

3.2.1 Urządzenia i instalacje przyłączone do sieci SN i nN OSDn muszą być przystosowane do warunków zwarciovych w miejscu ich przyłączenia do sieci dystrybucyjnej.

3.2.2 OSDn określa warunki stosowania elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej przez podmioty przyłączone do sieci elektroenergetycznej.

3.2.3 Ogólne wymagania techniczne w zakresie elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej, układów pomiarowo-rozliczeniowych energii elektrycznej oraz urządzeń i instalacji przyłączonych do sieci dystrybucyjnej SN i nN OSDn, określa IRiESDn.

3.3 Wymagania techniczne dla jednostek wytwórczych

3.3.1 Szczegółowe wymagania techniczne dla jednostek wytwórczych przyłączanych do sieci dystrybucyjnej są ustalane indywidualnie pomiędzy wytwórcą a OSDn, z uwzględnieniem postanowień IRiESDn.

3.3.2 Wymagania techniczne dla jednostek wytwórczych obejmują, w zależności od potrzeb, wymagania w zakresie:

- a) układów wzbudzenia,
- b) układów regulacji napięcia,
- c) sposobów wykorzystania układów grupowej regulacji napięć jednostek wytwórczych (ARNE),
- d) systemów elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej,
- e) urządzeń regulacji pierwotnej,
- f) czasów rozruchu i minimalnej liczby rozruchów w ciągu roku,
- g) ograniczników maksymalnych prądów stojana i wirnika,
- h) możliwości synchronizacji jednostki wytwórczej z siecią,
- i) wytwarzanych mocy czynnych i biernych,
- j) wyposażenia linii blokowych w układy automatyki.

3.3.3 Zabrania się przyłączania jednostek wytwórczych wyposażonych wyłącznie w aparaty instalacyjne np. bezpieczniki topikowe czy wyłączniki nadmiarowe niezależnie od wartości mocy osiągalnej i miejsca przyłączenia.

3.3.4 Wszystkie zabezpieczenia jednostek wytwórczych powinny powodować ich trójfazowe wyłączenie.

3.3.5 Jednostki wytwórcze, dla których miejscem przyłączenia jest sieć nN, powinny być wyposażone w:

- a) zabezpieczenia nadprądowe,
- b) zabezpieczenia pod- i nadnapięciowe,
- c) zabezpieczenie skutków od pracy niepełnofazowej.

3.3.6 Jeżeli w skład jednostki wytwórczej wchodzi transformator nN/SN niezależnie od łącznika po stronie nN musi być zainstalowany wyłącznik po stronie SN.

3.3.7 Jednostki wytwórcze z generatorami synchronicznymi, pracujące synchronicznie z siecią muszą być wyposażone w synchronizatory lub inne urządzenie umożliwiające właściwe łączenie z siecią.

- 3.3.8 Po chwilowym zaniku lub obniżeniu napięcia w sieci współpracującej powodującym wyłączenie, jednostki wytwórcze o mocy większej od 100 kVA powinny samoczynnie powrócić do pracy w czasie nie krótszym niż 30 s po ustąpieniu zakłócenia.
- 3.3.9 Jednostki wytwórcze o mocy osiągalnej do 100 kVA powinny być wyposażone w następujące zabezpieczenia:
- a) nadprądowe zwłoczne,
 - b) nadprądowe zwarciove,
 - c) nad- i podnapięciowe,
 - d) od wzrostu prędkości obrotowej lub nadczęstotliwościowe,
 - e) ziemnozwarciowe zerowonapięciowe.
- 3.3.10 Jednostki wytwórcze o mocy osiągalnej powyżej 100 kVA powinny być wyposażone w następujące zabezpieczenia:
- a) nadprądowe od skutków zwarć międzyfazowych zwłoczne i/lub zwarciove,
 - b) nad- i podnapięciowe,
 - c) nad- i podczęstotliwościowe,
 - d) ziemnozwarciowe.
- 3.3.11 Jednostki wytwórcze o mocy 25 MVA i większej należy wyposażać w zabezpieczenia różnicowoprądowe, przy czym OSDn może zdecydować o potrzebie stosowania zabezpieczeń różnicowoprądowych dla poszczególnych rodzajów jednostek wytwórczych o mocy mniejszej.
- 3.3.12 Zabezpieczenia do ochrony przed skutkami obniżenia lub wzrostu napięcia muszą być wykonane trójfazowo. Jeśli zabezpieczenie jest zainstalowane po stronie nN, to powinno zadziałać po wzroście lub obniżeniu jednego lub więcej napięć fazowych. Jeśli jest zainstalowane po stronie SN, to powinno zadziałać po wzroście lub obniżeniu jednego lub więcej napięć przewodowych.
- 3.3.13 Składowa zerowa napięcia dla zabezpieczeń ziemnozwarciowych musi być mierzona po stronie SN.
- 3.3.14 Jednostki wytwórcze współpracujące z falownikami powinny być również wyposażone w urządzenia pozwalające na kontrolowanie i utrzymywanie zadanych parametrów jakościowych energii elektrycznej.

3.4 Wymagania techniczne dla linii bezpośrednich

- 3.4.1 Warunkiem przystąpienia do budowy linii bezpośrednich jest wcześniejsze spełnienie wymagań zawartych w ustawie Prawo energetyczne.
- 3.4.2 Budowa i przyłączanie linii bezpośrednich winno odbywać się z zachowaniem zasad dotyczących przyłączania określonych w IRiESDn.
- 3.4.3 Linie bezpośrednie należy wyposażać w układy pomiarowo-rozliczeniowe zgodnie z wymaganiami określonymi w IRiESDn.

3.4.4 Szczegółowe wymagania techniczne dla linii bezpośrednich przyłączanych do sieci dystrybucyjnej są określane indywidualnie przez OSDn w warunkach przyłączenia.

3.5 Wymagania techniczne dla układów elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej i urządzeń współpracujących

3.5.1 Wymagania zawarte w niniejszym rozdziale dotyczą urządzeń i układów EAZ w obiektach budowanych i modernizowanych.

3.5.2 Układy i urządzenia EAZ powinny spełniać szczegółowe wymagania określone przez OSDn. Dotyczy to urządzeń czynnych, jak i nowoprojektowanych. Układy i urządzenia EAZ nowoprojektowane powinny być na etapie projektów wstępnych techniczno-montażowych uzgadniane i zatwierdzane przez OSDn.

3.5.3 Urządzenia i elementy stosowane w EAZ oraz urządzenia i układy współpracujące z EAZ powinny być wykonane zgodnie z aktualnymi normami, a jeśli w danym zakresie brak norm, należy korzystać z aktualnej wiedzy technicznej. Zgodność ta powinna być potwierdzona odpowiednimi dokumentami.

3.5.4 Czasy działania układów EAZ muszą spełniać wymagania aktualnego rozporządzenia dotyczącego funkcjonowania systemu elektroenergetycznego.

3.5.5 Warunki przyłączenia wydawane podmiotom przyłączanym do sieci powinny zawierać co najmniej rodzaj i usytuowanie układu zabezpieczeniowego, warunki współpracy, dane techniczne i inne wymagania w zakresie EAZ.

3.5.6 OSDn określa warunki stosowania EAZ przez podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej.

3.5.7 OSDn dokonuje koordynacji nastawień zabezpieczeń w stacjach podmiotów przyłączanych i przyłączonych. Podmioty te zobowiązane są do aktualizacji danych o wyposażeniu w układy EAZ w trakcie eksploatacji przyłączonego obiektu w przypadku każdorazowej ich zmiany.

3.5.8 EAZ powinna zapewniać odpowiednią szybkość działania, czułość w wykrywaniu zakłóceń, wybiórczość, selektywność oraz niezawodność.

3.5.9 Nastawy czasowe EAZ należy dobierać w taki sposób, aby były możliwie jak najkrótsze, przy zapewnieniu odpowiedniej wybiórczości i selektywności wyłączeń oraz aby ograniczały czasy trwania zakłóceń. Zabrania się wydłużania czasów działania zabezpieczeń działających na wyłączenie ponad wartości wynikające z potrzeb selektywności, wybiórczości i odstojenia od stanów nieustalonych lub innych zjawisk grożących zbędnymi zadaniami.

3.5.10 Należy tak dobierać zabezpieczenia i ich nastawy, aby każde zabezpieczenie było rezerwowane przez zabezpieczenia sąsiednich elementów systemu elektroenergetycznego. Wymaganie obowiązuje także wówczas, gdy w danym punkcie jest zainstalowane zabezpieczenie podstawowe i rezerwowe.

3.5.11 Źródła napięcia pomocniczego (baterie akumulatorów) w obiektach wyposażonych w EAZ powinny przy braku innego zasilania zapewniać ich pracę w czasie nie krótszym niż 8 godzin.

3.6 Zasady eksploatacji elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej

3.6.1 OSDn prowadzi eksploatację układów EAZ zgodnie z zasadami określonymi w IRiESDn oraz w oparciu o szczegółowe instrukcje eksploatacji sieci, instalacji, grup urządzeń lub poszczególnych urządzeń.

3.6.2 Podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej zobowiązane są do eksploataowania urządzeń EAZ będących ich własnością w sposób nie zagrażający bezpiecznej pracy systemu dystrybucyjnego, a tym samym utrzymywania tych elementów w należytych stanie technicznym. W odniesieniu do EAZ bez uzgodnienia z OSDn w szczególności podmiotom tym zabrania się:

- a) odstawiania z pracy urządzeń lub ich części,
- b) wymiany urządzeń na posiadające inne parametry i właściwości,
- c) zmiany nastaw i sposobu działania.

3.6.3 OSDn może zażądać od podmiotu przyłączonego do sieci wglądu w dokumentację eksploatacyjną potwierdzającą terminowość i zakres prowadzonych prac eksploatacyjnych EAZ, których stan techniczny może mieć wpływ na pracę sieci dystrybucyjnej.

3.6.4 Przyjęcie do eksploatacji urządzeń EAZ nowych i modernizowanych następuje po przeprowadzeniu prób i pomiarów oraz stwierdzeniu spełnienia warunków określonych w niniejszej instrukcji, w zawartych umowach, a także warunków zawartych w dokumentacji projektowej i fabrycznej. Przyjmowane do eksploatacji urządzenia, instalacje i sieci w zależności od potrzeb, powinny posiadać wymaganą dokumentację prawną i techniczną.

3.6.5 Podczas oględzin urządzeń sieci dystrybucyjnej SRK S.A. podlegają im również urządzenia EAZ.

3.7 Wymagania techniczne dla układów i systemów pomiarowo-rozliczeniowych.

3.7.1 Wymagania techniczne dla układów pomiarowych obowiązują z dniem jej wejścia w życie. Wymagania techniczne dotyczą:

- a) nowych i modernizowanych układów pomiarowo-rozliczeniowych energii elektrycznej.
- b) układów pomiarowo – rozliczeniowych zainstalowanych u URD będących wytwórcami lub odbiorcami, którzy po wejściu IRiESDn w życie skorzystają z prawa wyboru Sprzedawcy.

3.7.2 Układy pomiarowe półpośrednie i pośrednie muszą być wyposażone w przekładniki pomiarowe w każdej z trzech faz oraz w liczniki energii elektrycznej trójfazowe.

- 3.7.3 Dla podmiotów zaliczanych do III, IV, V i VI grupy przyłączeniowej miejsce zainstalowania układu pomiarowego określa OSDn w warunkach przyłączenia lub umowie dystrybucji lub umowie kompleksowej.
- 3.7.4 OSDp oraz OSDn uzgadniają protokół transmisji danych pomiarowych pomiędzy sobą oraz określają standard protokołu transmisji obowiązujący wszystkie podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej.
- 3.7.5 W sieci dystrybucyjnej SRK S.A. obowiązują następujące kategorie układów pomiarowych:
- a) kategoria B3 – układy pomiarowe dla urządzeń, instalacji lub sieci podmiotów przyłączonych na napięciu niższym niż 110 kV i wyższym niż 1 kV, o mocy pobieranej nie mniejszej niż 800 kW i nie większej niż 5 MW (wyłącznie) lub rocznym zużyciu energii elektrycznej nie mniejszym niż 4 GWh i nie większym niż 30 GWh (wyłącznie).
 - b) kategoria B4 - układy pomiarowe dla urządzeń, instalacji lub sieci podmiotów przyłączonych na napięciu niższym niż 110 kV i wyższym niż 1 kV, o mocy pobieranej nie większej niż 800 kW lub rocznym zużyciu energii elektrycznej nie większym niż 4 GWh,
 - c) kategoria C1-układy pomiarowe dla podmiotów przyłączonych na napięciu nie wyższym niż 1kV o mocy pobieranej nie mniejszej niż 40kW lub rocznym zużyciu energii elektrycznej nie mniejszym niż 200MWh.
 - d) kategoria C2-układy pomiarowe dla podmiotów przyłączonych na napięciu nie wyższym niż 1kV o mocy pobieranej mniejszej niż 40kW lub rocznym zużyciu energii elektrycznej mniejszym niż 200MWh.

W przypadku układów pomiarowych kategorii B i C, kwalifikacja do poszczególnych kategorii jest uwarunkowana przekroczeniem granicznej wartości jednego z dwóch wymienionych kryteriów tj. mocy pobieranej lub rocznego zużycia energii. Wartość mocy pobieranej ustalana jest z uwzględnieniem wartości mocy przyłączeniowej podmiotu. Zakwalifikowanie do poszczególnych kategorii dokonywane jest w momencie zaistnienia co najmniej jednego z przypadków o których mowa w pkt. 3.7.1

- 3.7.6 W przypadku zmiany mocy pobieranej lub rocznej ilości zużywanej energii elektrycznej powodujących zmianę kwalifikacji układu pomiarowego obowiązek dostosowania układu pomiarowego do wymagań nowej kategorii spoczywa na właścicielu układu pomiarowego.
- 3.7.7 Liczniki energii elektrycznej powinny posiadać, co najmniej klasę dokładności odpowiednią dla kategorii pomiaru oraz umożliwiać:
- a) dwukierunkowy pomiar energii czynnej oraz biernej dla wytwórców i odbiorców posiadających źródła wytwórcze mierzone w czterech kwadrantach z rejestracją profili obciążenia,
 - b) jednokierunkowy pomiar energii czynnej i dwukierunkowy pomiar energii biernej z rejestracją profili obciążenia dla odbiorców nie posiadających źródeł wytwórczych oraz mocy przyłączeniowej nie mniejszej niż 40 kW,

- c) jednokierunkowy pomiar energii czynnej z rejestracją profili obciążenia – dla odbiorców nie posiadających źródeł wytwórczych oraz mocy przyłączeniowej mniejszej niż 40kW
 - d) jednokierunkowy pomiar energii czynnej z rejestracją profili obciążenia – dla pomiaru na zaciskach generatora, w celu potwierdzania ilości wytworzonej energii dla potrzeb wydawania świadectw pochodzenia.
- 3.7.8 Dla układów pomiarowych energii elektrycznej poszczególnych kategorii wymagane jest stosowanie jednego układu pomiarowo-rozliczeniowego.
- 3.7.9 Wszystkie elementy członu zasilającego oraz osłony i urządzenia wchodzące w skład układu pomiarowego energii elektrycznej muszą być przystosowane do plombowania i podlegają plombowaniu przez OSDn.
- 3.7.10 Przekładniki prądowe powinny być tak dobrane, aby prąd pierwotny wynikający z mocy umownej mieścił się w granicach 20-120% ich prądu znamionowego i nie był wyższy niż wynikający z mocy przyłączeniowej.
- 3.7.11 Przekładniki prądowe i napięciowe powinny być tak dobrane, aby obciążenie strony wtórnej zawierało się między 25%, a 100% wartości nominalnej mocy uzwojeń/rdzeni przekładników.
- 3.7.12 W przypadku wystąpienia konieczności dociążenia rdzenia pomiarowego jako dociążenie należy zastosować atestowane rezystory instalowane w obudowach przystosowanych do plombowania.
- 3.7.13 Przekładniki prądowe i napięciowe podlegają sprawdzeniu przed zainstalowaniem. Właściciel przekładników dostarcza protokół ze sprawdzenia, potwierdzający poprawność i zgodność danych znamionowych i oznaczeń przekładnika ze stanem faktycznym, który wraz ze świadectwem badania pod względem metrologicznym przekładnika lub jego badań kontrolnych przekazuje do OSDn.
- 3.7.14 Do uzwojenia wtórnego przekładników prądowych w układach pomiarowych nie można przyłączać innych przyrządów poza licznikami energii elektrycznej oraz w uzasadnionych przypadkach rezystorów dociążających.
- 3.7.15 Współczynnik bezpieczeństwa przyrządu (FS) dla przekładników prądowych w układach pomiarowych podstawowych powinien być ≤ 10 , a dla nowych i modernizowanych ≤ 5 .
- 3.7.16 Przekładniki prądowe i napięciowe służące do pomiaru energii elektrycznej muszą być wyposażone w osłony zacisków wtórnych przystosowane do oplombowania.
- 3.7.17 Przekładniki prądowe przełączalne służące do pomiarów energii elektrycznej muszą być zainstalowane w miejscach lub posiadać osłony zacisków pierwotnych uniemożliwiające nieautoryzowaną zmianę przekładni.
- 3.7.18 Układ pomiarowy pośredni powinien posiadać własny komplet przekładników napięciowych.

3.7.19 Dla układów pomiarowych kategorii B3 powinny być spełnione następujące wymagania:

- a) przekładniki prądowe i napięciowe w układach pomiarowych powinny mieć rdzenie uzwojenia pomiarowego o klasie dokładności nie gorszej niż 0,5 (zalecana klasa 0,2) służące do pomiaru energii czynnej,
- b) liczniki energii elektrycznej w układach pomiarowo-rozliczeniowych powinny mieć klasę nie gorszą niż 0,5 dla energii czynnej i nie gorszą niż 1 dla energii biernej,
- c) dla układów pomiarowych o mocy pobieranej nie mniejszej niż 1MW (wyłącznie) i nie większej niż 5MW (wyłącznie) liczniki energii elektrycznej w układach pomiarowo-kontrolnych powinny mieć klasę dokładności nie gorszą niż 1 dla energii czynnej i nie gorszą niż 2 dla energii biernej,
- d) układy pomiarowe powinny umożliwiać rejestrowanie i przechowywanie w pamięci pomiarów mocy czynnej w okresach uśredniania od 15 do 60 minut przez co najmniej 63 dni i automatycznie zamykać okres rozliczeniowy,
- e) układy pomiarowe powinny umożliwiać synchronizację czasu rzeczywistego co najmniej raz na dobę oraz utrzymanie zasilania ze źródeł zewnętrznych,
- f) układy pomiarowo-rozliczeniowe powinny umożliwiać transmisję danych pomiarowych raz na dobę,
- g) powinien być możliwy lokalny pełny odczyt układu pomiarowego w przypadku awarii łączy transmisyjnych lub w celach kontrolnych.

3.7.20 Dla układów pomiarowych kategorii B4 powinny być spełnione następujące wymagania:

- a) przekładniki prądowe i napięciowe w układach pomiarowych powinny mieć rdzenie uzwojenia pomiarowego o klasie dokładności nie gorszej niż 0,5 służące do pomiaru energii czynnej,
- b) liczniki energii elektrycznej w układach pomiarowo - rozliczeniowych powinny mieć klasę nie gorszą niż 1 dla energii czynnej i nie gorszą niż 2 dla energii biernej,
- c) układy pomiarowe powinny umożliwiać rejestrowanie i przechowywanie w pamięci pomiarów mocy czynnej w okresach uśredniania od 15 do 60 minut przez co najmniej 63 dni i automatycznie zamykać okres rozliczeniowy,
- d) układy pomiarowe powinny umożliwiać synchronizację czasu rzeczywistego co najmniej raz na dobę,
- e) układy pomiarowo-rozliczeniowe powinny umożliwiać transmisję danych pomiarowych raz na dobę,

- f) powinien być możliwy lokalny pełny odczyt układu pomiarowego w przypadku awarii łączy transmisyjnych lub w celach kontrolnych.

3.7.21 Dla układów pomiarowych kategorii C1 powinny być spełnione następujące wymagania:

- a) przekładniki prądowe w układach pomiarowych powinny mieć rdzenie uzwojenia pomiarowego o klasie dokładności nie gorszej niż 1 służące do pomiaru energii czynnej,
- b) liczniki energii elektrycznej w układach pomiarowo - rozliczeniowych powinny mieć klasę nie gorszą niż 1 dla energii czynnej i nie gorszą niż 2 dla energii biernej,
- c) układy pomiarowe powinny umożliwiać rejestrowanie i przechowywanie w pamięci pomiarów mocy czynnej w okresach uśredniania od 15 do 60 minut przez co najmniej 63 dni nie i automatycznie zamykać okres rozliczeniowy,
- d) układy pomiarowo-rozliczeniowe powinny umożliwiać transmisję danych pomiarowych raz na dobę,
- e) powinien być możliwy lokalny odczyt układu pomiarowego w przypadku awarii łączy transmisyjnych lub w celach kontrolnych.
- f) układy pomiarowe powinny umożliwiać synchronizację czasu rzeczywistego co najmniej raz na dobę z systemu zdalnego odczytu OSDn.

3.7.22 Dla układów pomiarowych kategorii C2 powinny być spełnione następujące wymagania:

- a) liczniki energii elektrycznej w układach pomiarowo - rozliczeniowych powinny mieć klasę nie gorszą niż 2 dla energii czynnej,
- b) OSDn może zdecydować o konieczności:
 - realizowania przez układ pomiarowy rejestracji i przechowywania w pamięci pomiarów mocy czynnej w okresach od 15 do 60 minut przez co najmniej 63 dni,
 - realizowania przez układ pomiarowy transmisji danych pomiarowych raz na dobę,
 - pomiaru mocy i energii biernej.

3.8 Wymagania techniczne dla systemów teletransmisji

3.8.1 OSDn odpowiada za utrzymanie infrastruktury telekomunikacyjnej i informatycznej niezbędnej do właściwego prowadzenia ruchu sieci dla obszaru swojego działania.

3.8.2 Infrastruktura telekomunikacyjna powinna umożliwiać współpracę z OSDp oraz URD przyłączonymi do sieci dystrybucyjnej SRK S.A.

4 DANE PRZEKAZYWANE PRZEZ PODMIOTY PRZYŁĄCZONE I PRZYŁĄCZANE DO SIECI DYSTRYBUCYJNEJ

4.1 Postanowienia ogólne

- 4.1.1 Dane przekazywane do OSDn przez podmioty przyłączane i przyłączone do sieci dystrybucyjnej obejmują:
- a) dane opisujące stan istniejący,
 - b) dane prognozowane dla perspektywy określonej przez OSDn,
 - c) dane pomiarowe.
- 4.1.2 Wytwórcy posiadający jednostki wytwórcze oraz farmy wiatrowe przyłączone do sieci dystrybucyjnej SRK S.A. o mocy osiągalnej równej 5MW i wyższej, przekazują dane do Centralnego rejestru jednostek wytwórczych i farm wiatrowych prowadzonego przez OSP zgodnie z zasadami określonymi w IRiESP.

4.2 Dane opisujące stan istniejący

- 4.2.1 Wytwórcy przekazują do OSDn następujące dane opisujące stany istniejące swoich instalacji i urządzeń:
- a) schematy główne układów elektrycznych,
 - b) dane jednostek wytwórczych,
 - c) dane techniczne aparatury rozdzielczej, sterującej oraz elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej.
- 4.2.2 Wskazani przez OSDn odbiorcy przyłączeni do sieci SN i nN, przekazują następujące dane opisujące stan istniejący swoich instalacji i urządzeń:
- a) dane o węzłach i ich wyposażeniu, liniach wraz ze schematami i planami, transformatorach,
 - b) dane o ewentualnych jednostkach wytwórczych,
 - c) dane techniczne aparatury rozdzielczej, sterującej oraz elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej.
- 4.2.3 Dane o węzłach obejmują w szczególności:
- a) nazwę węzła,
 - b) rodzaj i schemat stacji,
 - c) rodzaj pól i ich wyposażenie,
 - d) zapotrzebowanie na moc czynną i bierną w charakterystycznych godzinach pomiarowych z uwzględnieniem i bez uwzględnienia mocy osiągalnych jednostek wytwórczych,
 - e) roczne zapotrzebowanie na energię elektryczną z uwzględnieniem i bez uwzględnienia produkcji energii elektrycznej jednostek wytwórczych,

- f) ilość energii elektrycznej kupowanej w ramach bezpośrednich umów z wytwórcami,
- g) układ normalny pracy.

4.2.4 Dane o liniach obejmują w szczególności:

- a) nazwę węzła początkowego,
- b) nazwę węzła końcowego,
- c) rezystancję linii,
- d) reaktancję dla składowej zgodnej,
- e) $1/2$ susceptancji poprzecznej pojemnościowej,
- f) stosunek reaktancji dla składowej zerowej do reaktancji dla składowej zgodnej,
- g) $1/2$ konduktancji poprzecznej,
- h) długość linii, typ i przekrój przewodów,
- i) obciążalność termiczną linii w sezonie zimowym,
- j) obciążalność termiczną linii w sezonie letnim.

4.2.5 Dane o transformatorach obejmują w szczególności:

- a) nazwy węzłów, do których jest przyłączony transformator,
- b) dane znamionowe,
- c) model zwarciovowy.

4.2.6 Dane o jednostkach wytwórczych obejmują w szczególności:

- a) nazwę węzła, do którego jednostka wytwórcza jest przyłączona,
- b) rezystancję i reaktancję gałęzi generator-transformator blokowy,
- c) reaktancję zastępczą bloku z uwzględnieniem $X'd$ generatora,
- d) maksymalną wartość siły elektromotorycznej $E'max$ podaną na poziomie napięcia węzła, do którego przyłączona jest jednostka wytwórcza,
- e) stosunek reaktancji dla składowej symetrycznej zerowej do reaktancji dla składowej symetrycznej zgodnej dla gałęzi jednostka wytwórcza-transformator blokowy,
- f) znamionową moc pozorną jednostki wytwórczej,
- g) napięcie znamionowe jednostki wytwórczej,
- h) znamionowy współczynnik mocy jednostki wytwórczej,
- i) reaktancję transformatora blokowego odniesioną do napięcia węzła, do którego jest przyłączony transformator,
- j) moduł przekładni transformatora blokowego w jednostkach względnych,
- k) moc czynną potrzeb własnych,

- l) współczynnik mocy potrzeb własnych,
- m) maksymalną generowaną moc czynną,
- n) minimalną generowaną moc czynną,
- o) dla jednostek wytwórczych u wytwórców energii elektrycznej minimalną i maksymalną generowaną moc czynną w sezonie letnim i zimowym,
- p) statyzm turbiny,
- q) reaktancję podprześciową generatora w osi d w jednostkach względnych,
- r) reaktancję zastępczą gałęzi jednostka wytwórcza-transformator blokowy odniesioną do nap.węzła, do którego jest przyłączona jednostka wytwórcza.

4.2.7 Formę, termin oraz sposób przekazania danych przez podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej ustala OSDn.

4.3 Dane prognozowane dla perspektywy czasowej określonej przez OSDn

4.3.1 Dane prognozowane opisujące warunki pracy urządzeń, instalacji i sieci podmiotów przyłączonych do sieci dystrybucyjnej SRK S.A. obejmują dla każdego roku w zależności od potrzeb:

- a) informacje o jednostkach wytwórczych,
- b) informacje o zapotrzebowaniu na moc i energię elektryczną,
- c) informacje o projektach zarządzania popytem,
- d) inne dane w zakresie uzgodnionym przez OSDn i podmiot przyłączony do sieci dystrybucyjnej.

4.3.2 Informacje o jednostkach wytwórczych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej SRK S.A. obejmują w zależności od potrzeb:

- a) rodzaje jednostek wytwórczych, lokalizację i charakter ich pracy,
- b) moce i przewidywane ograniczenia w produkcji energii elektrycznej,
- c) przewidywaną elastyczność pracy,
- d) techniczny i księgowy czas eksploatacji,
- e) sprawności wytwarzania energii elektrycznej,
- f) przewidywane nakłady inwestycyjne na modernizację lub budowę nowych jednostek wytwórczych,
- g) rodzaj paliwa, jego charakterystykę i możliwości pozyskania,
- h) skuteczności instalacji oczyszczania spalin,
- i) dane o ograniczeniach zawartych w posiadanych pozwoleniach związanych z ochroną środowiska oraz czas ich obowiązywania,

4.3.3 Formę, termin oraz sposób przekazania danych przez podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej ustala OSDn.

5 EKSPLOATACJA URZĄDZEŃ, INSTALACJI I SIECI

5.1 Przepisy ogólne

5.1.1 Urządzenia przyłączone do sieci dystrybucyjnej SRK S.A. muszą spełniać warunki legalizacji, uzyskiwania homologacji i/lub certyfikatów, znaku CE oraz innych wymagań określonych odrębnymi przepisami. Projektowanie oraz eksploatacja urządzeń, instalacji i sieci powinny zapewniać racjonalne i oszczędne zużycie paliw lub energii przy zachowaniu:

- a) niezawodności współdziałania z siecią,
- b) bezpieczeństwa obsługi i otoczenia po spełnieniu wymagań ochrony środowiska,
- c) zgodności z wymaganiami odrębnych przepisów, a w szczególności przepisów: prawa budowlanego, o ochronie przeciwporażeniowej, o ochronie przeciwpożarowej, o dozorcze technicznym, Polskich Norm wprowadzonych do obowiązkowego stosowania.

5.1.2 Zasady i standardy techniczne eksploatacji sieci dystrybucyjnej SRK S.A. obejmują zagadnienia związane z:

- a) przyjmowaniem urządzeń, instalacji i sieci do eksploatacji,
- b) prowadzeniem zabiegów eksploatacyjnych,
- c) przekazaniem urządzeń, instalacji i sieci do remontu lub wycofywaniem z eksploatacji,
- d) dokonywaniem uzgodnień z OSDp przy wykonywaniu prac eksploatacyjnych,
- e) prowadzeniem dokumentacji technicznej i prawnej.

5.1.3 Właściciel urządzeń, instalacji lub sieci odpowiada za ich należyty stan techniczny w tym za prawidłowe ich utrzymanie oraz prowadzenie eksploatacji poprzez m.in. wykonywanie oględzin, przeglądów, konserwacji i remontów oraz badań, pomiarów i prób eksploatacyjnych.

5.1.4 Właściciel urządzeń, instalacji lub sieci może na podstawie umowy powierzyć prowadzenie eksploatacji swoich urządzeń, instalacji lub sieci innemu podmiotowi, z uwzględnieniem zasad określonych w niniejszej IRiESDn.

5.1.5 Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. prowadzi eksploatację urządzeń elektroenergetycznych, zgodnie z zapisami niniejszej IRiESDn oraz w oparciu o zasady i instrukcje eksploatacji sieci, instalacji, grup urządzeń lub poszczególnych urządzeń, w tym układów automatyki i zabezpieczeń, pomiarowych, regulacyjnych i sterowniczo-sygnalizacyjnych.

5.1.6 Podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej zobowiązane są do eksploataowania sieci, urządzeń i instalacji będących ich własnością w sposób nie zagrażający bezpiecznej pracy systemu dystrybucyjnego. Granicę eksploatacji sieci, urządzeń i instalacji, a tym samym obowiązek utrzymania

tych elementów w należyтым stanie technicznym, reguluje umowa o świadczenie usług dystrybucyjnych lub umowa kompleksowa.

- 5.1.7 OSDn może zażądać od podmiotu, któremu świadczy usługę dystrybucji wglądu w dokumentację eksploatacyjną potwierdzającą terminowość i zakres prowadzonych prac eksploatacyjnych sieci, urządzeń i instalacji, których stan techniczny może mieć wpływ na pracę sieci dystrybucyjnej.

5.2 Przyjmowanie urządzeń, instalacji i sieci do eksploatacji

- 5.2.1 Przyjęcie do eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci: nowych, przebudowanych i po remoncie - następuje po przeprowadzeniu prób i pomiarów oraz stwierdzeniu spełnienia warunków określonych w IRiESDn, w zawartych umowach, a także warunków określonych w dokumentacji projektowej i fabrycznej. Przyjmowane do eksploatacji urządzenia, instalacje i sieci w zależności od potrzeb, powinny posiadać wymaganą dokumentację prawną i techniczną.
- 5.2.2 Jednostki wytwórcze, transformatory, rozdzielnie, linie kablowe oraz inne urządzenia określone przez OSDn przyłączane lub przyłączone do sieci dystrybucyjnej, po dokonaniu remontu lub przebudowy, przed przyjęciem do eksploatacji poddawane są, przy wprowadzaniu do eksploatacji, ruchowi próbnemu.
- 5.2.3 Właściciel urządzeń, instalacji i sieci w porozumieniu z OSDn, jeżeli właścicielem nie jest Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A., dokonuje odbioru urządzeń, instalacji i sieci oraz sporządza protokół stwierdzający spełnienie przez przyjmowane do eksploatacji urządzenia, instalacje i sieci wymagań określonych w niniejszej IRiESDn.
- 5.2.4 Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A., w przypadku gdy nie jest właścicielem uruchamianych urządzeń i instalacji, zastrzega sobie prawo sprawdzenia urządzeń i instalacji przyłączanych do sieci, której jest operatorem.

5.3 Przekazanie urządzeń do remontu lub wycofywanie z eksploatacji

- 5.3.1 Przekazanie urządzeń do remontu lub wycofanie z eksploatacji następuje na podstawie decyzji właściciela urządzeń.
- 5.3.2 Datę i sposób przekazania urządzeń do remontu lub wycofania z eksploatacji należy uzgodnić z OSDn.

5.4 Uzgadnianie prac eksploatacyjnych

- 5.4.1 Wszystkie prace wykonywane w sieci dystrybucyjnej są prowadzone w uzgodnieniu z OSDn.
- 5.4.2 W przypadku powierzenia prowadzenia eksploatacji urządzeń, instalacji lub sieci innemu podmiotowi, szczegółowe zasady i terminy dokonywania uzgodnień prac eksploatacyjnych z OSDn reguluje umowa.
- 5.4.3 OSDn dokonuje niezbędnych uzgodnień planowanych prac eksploatacyjnych w zakresie, w jakim mogą one mieć wpływ na pracę sieci OSDp.

5.5 Dokumentacja techniczna i prawna

5.5.1 Właściciel obiektu lub urządzenia elektroenergetycznego prowadzi i na bieżąco aktualizuje następującą dokumentację:

- a) dla obiektu elektroenergetycznego – dokumentację prawną i techniczną,
- b) dla urządzeń – dokumentację techniczną.

Dopuszcza się prowadzenie oraz aktualizacje dokumentacji przez inny podmiot działający na zasadzie umowy. Rodzaj i zakres prowadzonej dokumentacji określa umowa.

5.5.2 Dokumentacja prawna obiektu elektroenergetycznego powinna zawierać w szczególności:

- a) decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu – jeżeli jest wymagana,
- b) dokumenty stwierdzające stan prawno-własnościowy nieruchomości,
- c) pozwolenie na budowę wraz z załącznikami,
- d) pozwolenie na użytkowanie – jeżeli jest wymagane.

5.5.3 Dokumentacja techniczna w zależności od potrzeb, rodzaju obiektu, urządzenia lub grupy urządzeń obejmuje m.in.:

- a) dokumentację powykonawczą,
- b) protokół zakwalifikowania pomieszczeń i ich stref lub przestrzeni zewnętrznych do kategorii niebezpieczeństwa pożarowego i/lub zagrożenia wybuchem,
- c) dokumentację fabryczną urządzenia, w tym: świadectwa, karty gwarancyjne, fabryczne instrukcje obsługi, opisy techniczne, rysunki konstrukcyjne, montażowe i zestawieniowe,
- d) dokumentację związaną z ochroną środowiska naturalnego,
- e) dokumentację eksploatacyjną i ruchową.

5.5.4 Dokumentacja eksploatacyjna i ruchowa w zależności od potrzeb, rodzaju obiektu, urządzenia lub grupy urządzeń obejmuje m.in.:

- a) dokumenty przyjęcia do eksploatacji,
- b) instrukcję eksploatacji wraz z niezbędnymi załącznikami,
- c) dokumenty dotyczące oględzin, przeglądów, konserwacji, napraw i remontów, w tym dokumenty dotyczące rodzaju i zakresu uszkodzeń i napraw,
- d) protokoły zawierające wyniki przeprowadzonych badań, prób i pomiarów,
- e) wykaz niezbędnych części zamiennych,
- f) dokumenty z przeprowadzonej oceny stanu technicznego,
- g) dziennik operacyjny,

- h) schemat elektryczny obiektu z zaznaczeniem granic własności,
- i) wykaz nastawień zabezpieczeń i automatyki,
- j) karty przełączeń,
- k) ewidencję założonych uziemień,
- l) programy łączeniowe,
- m) wykaz personelu ruchowego.

5.5.5 Instrukcja eksploatacji obiektu, urządzenia lub grupy urządzeń jest opracowywana przez właściciela i w zależności od potrzeb oraz rodzaju obiektu, urządzenia lub grupy urządzeń zawiera m.in.:

- a) ogólną charakterystykę urządzenia,
- b) niezbędne warunki eksploatacji urządzenia,
- c) wymagania dotyczące kwalifikacji osób zajmujących się eksploatacją,
- d) określenie czynności związanych z uruchomieniem, obsługą w czasie pracy i wyłączeniem urządzenia w warunkach normalnej eksploatacji,
- e) zakresy przeprowadzania oględzin, przeglądów oraz prób, pomiarów i badań,
- f) wymagania w zakresie konserwacji i napraw,
- g) zasady postępowania w razie awarii, pożaru i w przypadku innych zakłóceń w pracy urządzenia,
- h) wykaz niezbędnego sprzętu ochronnego,
- i) informacje o środkach łączności,
- j) wymagania związane z ochroną środowiska naturalnego,
- k) zakresy wykonywania zapisów ruchowych, w tym wskazań aparatury kontrolno-pomiarowej,
- l) opis zastosowanych środków ochrony przed porażeniem, pożarem, wybuchem oraz środków w zakresie bezpieczeństwa obsługi i otoczenia.

5.6 Wymiana informacji eksploatacyjnych

5.6.1 Podmioty prowadzące eksploatację sieci dystrybucyjnej oraz urządzeń, instalacji i sieci przyłączonych do sieci dystrybucyjnej SRK S.A. wymieniają wzajemnie informacje eksploatacyjne.

5.6.2 Odbiorcy i wytwórcy mogą uzyskać od OSDn informacje eksploatacyjne o sieci dystrybucyjnej w zakresie związanym z bezpieczeństwem pracy ich urządzeń i instalacji.

5.6.3 Wymiana informacji eksploatacyjnych obejmuje w zależności od potrzeb:

- a) informacje niezbędne do sporządzenia schematów sieci dystrybucyjnej,
- b) wyniki oględzin, przeglądów i oceny stanu technicznego,

- c) wyniki badań, pomiarów i prób eksploatacyjnych,
- d) parametry obiektów, urządzeń i sieci zmienione w wyniku podjęcia działań eksploatacyjnych,
- e) informacje związane z elektroenergetyczną automatyką zabezpieczeniową,
- f) imienne wykazy osób, wraz z danymi teleadresowymi, odpowiedzialnych za podejmowanie działań eksploatacyjnych.

5.6.4 Informacje eksploatacyjne są aktualizowane i przekazywane na bieżąco.

5.6.5 Operatorzy systemów elektroenergetycznych oraz podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej SRK S.A. stosują jednolite nazewnictwo i numerację swoich obiektów i urządzeń.

5.6.6 OSDn sporządza i aktualizuje schematy sieci dystrybucyjnej.

5.7 Ochrona środowiska naturalnego

5.7.1 OSDn oraz podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej są zobowiązane do przestrzegania zasad ochrony środowiska, określonych odrębnymi przepisami i normami.

5.7.2 OSDn oraz podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej stosują środki techniczne i organizacyjne ograniczające wpływ pracy urządzeń elektrycznych na środowisko naturalne.

5.7.3 Dokumentacja projektowa obiektów i urządzeń sieci dystrybucyjnej jest uzgadniana w zakresie wymogów ochrony środowiska z właściwymi organami administracji, jeśli uzgodnienia takie są wymagane odrębnymi przepisami.

5.7.4 Właściciel urządzeń zapewnia przestrzeganie zasad ochrony środowiska oraz zgodną z przepisami wycinkę drzew i gałęzi wokół obiektów oraz urządzeń sieci dystrybucyjnej.

5.8 Ochrona przeciwpożarowa

5.8.1 Właściciel urządzeń, instalacji i sieci zapewnia ich ochronę przeciwpożarową zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami.

5.8.2 W uzasadnionych przypadkach właściciel urządzeń, instalacji i sieci zapewnia opracowanie instrukcji przeciwpożarowych dla urządzeń, instalacji i sieci.

5.9 Planowanie prac eksploatacyjnych

5.9.1 OSDn opracowuje roczne plany prac eksploatacyjnych dla urządzeń, instalacji i sieci dystrybucyjnej obejmujące w szczególności:

- a) oględziny, przeglądy oraz badania i pomiary,
- b) remonty.

5.9.2 Poza pracami przewidywanymi w rocznym planie prac eksploatacyjnych OSDn zapewnia realizację doraźnych prac eksploatacyjnych, mających na celu naprawę szkód zagrażających prawidłowemu funkcjonowaniu urządzeń,

instalacji i sieci dystrybucyjnej lub stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i środowiska naturalnego.

- 5.9.3 Podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej uzgadniają z OSDn prace eksploatacyjne w zakresie, w jakim mogą mieć one wpływ na ruch i eksploatację sieci dystrybucyjnej.
- 5.9.4 Podmioty planujące realizację prac eksploatacyjnych wymagających wyłączeń elementów sieci dystrybucyjnej przekazują do OSDn zgłoszenia wyłączeń elementów sieci.

5.10 Warunki bezpiecznego wykonywania prac

- 5.10.1 OSDn opracowuje instrukcję organizacji bezpiecznej pracy, obowiązującą osoby eksploatujące jego urządzenia, instalacje i sieci.
- 5.10.2 Pracownicy zatrudnieni przy eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych powinni posiadać odpowiednie kwalifikacje i spełniać określone wymagania zdrowotne oraz być przeszkoleni na zajmowanych stanowiskach.
- 5.10.3 Polecenia pisemne na wykonywanie prac eksploatacyjnych są wystawiane przez upoważnionych, posiadających odpowiednie kwalifikacje, przedstawicieli podmiotu prowadzącego eksploatację urządzeń, na których wykonywana będą prace.
- 5.10.4 Do wykonywania prac na wszystkich urządzeniach elektroenergetycznych w sieci dystrybucyjnej SRK S.A. dopuszczają przedstawiciele służb ruchowych, zgodnie z podziałem eksploatacyjnym.

6 BEZPIECZEŃSTWO FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ELEKTROENERGETYCZNEGO

6.1 Stan zagrożenia KSE, awaria sieciowa i awaria w systemie

- 6.1.1 Operator systemu przesyłowego, zgodnie z Instrukcją Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej, na bieżąco kontroluje warunki pracy KSE. W szczególnych przypadkach operator systemu przesyłowego może ogłosić stan zagrożenia KSE.
- 6.1.2 Stan zagrożenia KSE jest ogłaszany w przypadku stwierdzenia realnego niebezpieczeństwa niestabilności systemu, podziału sieci przesyłowej lub ograniczenia dostaw energii elektrycznej do odbiorców. W szczególności stan zagrożenia KSE może być spowodowany:
- a) brakiem mocy dyspozycyjnej jednostek wytwórczych, pokrywającej zapotrzebowanie energii elektrycznej oraz zapewniającej odpowiedni poziom rezerwy mocy, przy uwzględnieniu salda mocy wymiany międzysystemowej,
 - b) brakiem dyspozycyjności zdolności przesyłowych, zapewniających dotrzymanie parametrów jakościowo-niezawodnościowych w węzłach odbiorczych lub bezpieczne wyprowadzenie mocy z jednostek wytwórczych, zapewniających zrównoważenie bilansu mocy w KSE,
 - c) niedyspozycyjnością systemowej infrastruktury technicznej, wymaganej dla sterowania pracą KSE w czasie rzeczywistym.
- 6.1.3 Poprzez ogłoszenie stanu zagrożenia KSE Operator Systemu Przesyłowego zawiesza realizację umów sprzedaży energii elektrycznej zgłoszonych na rynku bilansującym, według normalnych procedur obowiązujących na tym rynku i stosuje procedury awaryjne. Procedury awaryjne stosowane na rynku bilansującym określa IRiESP.
- 6.1.4 Operator systemu przesyłowego może stosować procedury awaryjne rynku bilansującego w przypadkach awarii sieciowych i awarii w systemie nie powodujących powstania stanu zagrożenia KSE. Wówczas procedury te dotyczą podmiotów objętych skutkami awarii.
- 6.1.5 W stanie zagrożenia KSE ogłoszonym przez operatora systemu przesyłowego, JWCD przyłączone do sieci dystrybucyjnej stosują się do bezpośrednich poleceń operatora systemu przesyłowego. Pozostali wytwórcy oraz odbiorcy przyłączeni do sieci dystrybucyjnej stosują się do poleceń właściwego OSDp. W przypadkach awarii sieciowych i awarii w systemie nie powodujących wystąpienia stanu zagrożenia KSE bezpośrednie polecenia właściwych operatorów realizują podmioty bezpośrednio zaangażowane w proces usunięcia skutków awarii.
- 6.1.6 Operatorzy systemów elektroenergetycznych podejmują niezwłoczne działania zmierzające do likwidacji stanu zagrożenia KSE, awarii sieciowej lub awarii w systemie zgodnie z IRiESP.

6.2 Bezpieczeństwo pracy sieci dystrybucyjnej

- 6.2.1 OSDn prowadzi ruch sieci dystrybucyjnej w sposób zapewniający bezpieczeństwo realizacji dostaw energii elektrycznej siecią dystrybucyjną.
- 6.2.2 OSDn dotrzymuje standardowych parametrów jakościowych energii elektrycznej poprzez zapewnienie odpowiedniego poziomu i struktury rezerw mocy oraz regulacyjnych usług systemowych, w zakresie wynikającym z umowy zawieranej z OSDp.

6.3 Zasady postępowania przy wystąpieniu zagrożeń ciągłości dostaw lub wystąpieniu awarii

- 6.3.1 Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadza się wg następujących trybów:
 - a) tryb normalny,
 - b) tryb awaryjny.
- 6.3.2 Zagadnienia związane z wprowadzaniem ograniczeń w dostawie energii elektrycznej wg trybu normalnego są regulowane w rozporządzeniu wydanym na podstawie delegacji zawartej w ustawie Prawo energetyczne oraz w niniejszym rozdziale, natomiast z wprowadzaniem ograniczeń w dostawie energii elektrycznej wg trybu awaryjnego są regulowane w niniejszym rozdziale.
- 6.3.3 Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej mogą być wprowadzane wg trybu normalnego po wyczerpaniu przez OSP i OSDp we współpracy z zainteresowanymi podmiotami, wszelkich dostępnych środków służących zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania systemu elektroenergetycznego - przy dołożeniu należytej staranności.
- 6.3.4 Ograniczenia w trybie normalnym wprowadza Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, wydanego na podstawie ustawy Prawo energetyczne, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki. Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzane są na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, w przypadku wystąpienia zagrożenia:
 - a) bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo-energetycznym,
 - b) bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,
 - c) bezpieczeństwa osób,
 - d) wystąpienia znacznych strat materialnych.
- 6.3.5 Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzane w trybie normalnym mogą dotyczyć odbiorców objętych ograniczeniami o mocy umownej powyżej 300 kW.
- 6.3.6 OSDn podejmuje działania niezbędne dla zapewnienia ciągłości dostaw energii elektrycznej i zapobiegania możliwości wystąpienia awarii w sieci

dystrybucyjnej, a także ograniczania skutków i czasu trwania takich awarii, przy współpracy z wytwórcami i odbiorcami końcowymi przyłączonymi do sieci dystrybucyjnej SRK S.A. oraz OSDp.

6.3.7 W ramach działań, o których mowa w pkt.6.3.6, OSDn:

- a) opracowuje plany wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, zgodnie z rozporządzeniem wydanym na podstawie delegacji zawartej w ustawie Prawo energetyczne,
- b) opracowuje plany wprowadzania ograniczeń w poborze energii elektrycznej w trybie awaryjnym,
- c) w uzasadnionych technicznie przypadkach stosuje automatykę SCO i SNO.

6.3.8 Ograniczenia wprowadzane zgodnie z planem wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej określa się w stopniach zasilania od 11 do 20.

6.3.9 Odbiorcy objęci planem ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej są zobowiązani do:

- a) realizacji ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikających z decyzji Rady Ministrów zgodnie z zatwierdzonym planem,
- b) ewidencjonowania w czasie trwania ograniczeń obowiązujących stopni zasilania oraz wielkości poboru mocy w poszczególnych stopniach zasilania,
- c) przekazywania do właściwego operatora systemu dystrybucyjnego informacji dotyczących poboru mocy w przypadku wprowadzania ograniczeń.

6.3.10 Procedura przygotowania planu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obejmuje:

- a) przygotowanie przez OSDp wstępnego planu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej,
- b) uzgodnienie planu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej z operatorem systemu przesyłowego,
- c) powiadomienie odbiorców przez operatora systemu dystrybucyjnego, o uzgodnionym planie ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, w terminie do 4 tygodni od przekazania do OSD przez OSP uzgodnionego pomiędzy Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki, a operatorem systemu przesyłowego planu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

6.3.11 Powiadomienie odbiorców objętych ograniczeniami, o procedurze wprowadzania ograniczeń wg trybu normalnego obejmuje następujące informacje:

- a) sposób powiadomienia odbiorcy o wprowadzaniu ograniczeń,
- b) właściwy organ OSDn uprawniony do przekazania poleceń,

- c) wielkości dopuszczalnego poboru mocy w poszczególnych okresach i na poszczególnych stopniach zasilania.
- 6.3.12 W trybie normalnym ograniczenia w poborze energii elektrycznej są realizowane przez odbiorców, stosownie do komunikatów operatora systemu przesyłowego o obowiązujących stopniach zasilania.
- 6.3.13 Komunikaty o stopniach zasilania wprowadzonych jako obowiązujące w najbliższych 12 godzinach i przewidywanych na następne 12 godzin, są ogłaszane w radiowych komunikatach energetycznych w I Programie Polskiego Radia o godz. 7:55 i 19:55 i obowiązują w czasie określonym w tych komunikatach.
- 6.3.14 Zasady i warunki wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wg trybu awaryjnego są określone przez operatora systemu przesyłowego. Ograniczenia wprowadzane w tym trybie realizuje się jako wyłączenie awaryjne lub katastrofalne oraz samoczynnie za pomocą automatyki SCO i SNO.
- 6.3.15 Wyłączenia awaryjne lub katastrofalne odbiorców realizuje się na polecenie operatora systemu przesyłowego.
- 6.3.16 Wyłączenia awaryjne i katastrofalne mogą być wprowadzone na polecenie OSDp w przypadku zagrożenia życia i mienia ludzi, możliwości wystąpienia lub wystąpienia awarii sieciowej. W takich przypadkach OSDp jest zobowiązany powiadomić o tym służby dyspozytorskie OSP. Załączenia odbiorców, wyłączonych w trybie awaryjnym powinny być dokonywane w porozumieniu z OSP.
- 6.3.17 Wyłączenia awaryjne odbiorców powinny być zrealizowane w czasie do 1 godziny od wydania polecenia, poprzez wyłączenie linii i stacji SN. Przyjmuje się dziewięciostopniową skalę wyłączeń awaryjnych od A1 do A9. Wyłączenie awaryjne w stopniu A9 powinno zapewnić zmniejszenie poboru mocy o 15%.
- 6.3.18 Jeżeli awaria sieciowa, awaria w systemie oraz stan zagrożenia KSE lub też przewidziana procedura likwidacji awarii lub stanu zagrożenia KSE stanowi zagrożenie dla użytkowników systemu nie objętych awarią lub stanem zagrożenia, OSDn udziela tym użytkownikom niezbędnych informacji o zagrożeniu i sposobach przeciwdziałania rozszerzaniu się awarii lub stanu zagrożenia.
- 6.3.19 W procesie likwidacji awarii sieciowej, awarii w systemie i stanu zagrożenia KSE dopuszcza się wprowadzenie ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej realizowanych jako wyłączenia awaryjne lub katastrofalne.
- 6.3.20 Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. nie ponosi odpowiedzialności za skutki ograniczeń w dostawach energii elektrycznej wprowadzonych wg. rozporządzenia wydanego na podstawie delegacji zawartej w ustawie Prawo energetyczne, jak i w wyniku ochrony systemu realizowanej przez automatykę SCO i SNO oraz wyłączeń awaryjnych i katastrofalnych wprowadzanych na polecenie OSDp.

7 PROWADZENIE RUCHU SIECI DYSTRYBUCYJNEJ

7.1 Obowiązki OSDn

7.1.1 W zakresie prowadzenia ruchu OSDn na obszarze sieci dystrybucyjnej SRK S.A. realizuje następujące zadania:

- a) planowanie pracy sieci dystrybucyjnej, w tym opracowanie: programów pracy sieci, planów wyłączeń oraz planowanie i kierowanie operacjami łączeniowymi,
- b) dysponowanie pracą jednostek wytwórczych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej, innych niż JWCD, w tym planowanie techniczne możliwości pokrycia zapotrzebowania,
- c) opracowuje bilanse mocy i energii elektrycznej uwzględniając zawarte umowy sprzedaży energii elektrycznej, umowy o świadczenie usług dystrybucji oraz przesyłania, utrzymywanie rezerw mocy i świadczenie regulacyjnych usług systemowych,
- d) zapewnia utrzymanie odpowiedniego poziomu i struktury rezerw mocy i regulacyjnych usług systemowych, w celu dotrzymania standardowych parametrów jakościowych energii elektrycznej, w zakresie wynikającym z umowy zawartej z OSDp,
- e) wprowadza ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w trybie awaryjnym,
- f) likwiduje występujące w sieci dystrybucyjnej awarie sieciowe, awarie w systemie i stany zagrożenia KSE, samodzielnie oraz we współpracy z OSDp,
- g) zbiera i przekazuje do OSDp dane oraz informacje niezbędne dla prowadzenia ruchu sieciowego i bezpieczeństwa energetycznego kraju zgodnie z IRiESDp.

7.1.2 Planowanie pracy sieci dystrybucyjnej odbywa się w okresach dobowych, tygodniowych, miesięcznych, rocznych i trzyletnich.

7.1.3 OSDn na obszarze sieci dystrybucyjnej za której ruch odpowiada, koordynuje nastawienia zabezpieczeń i automatyk sieciowych oraz uziemienia punktów neutralnych transformatorów, przy czym dla zapewnienia bezpiecznej pracy sieci dystrybucyjnej SN dokonuje niezbędnych uzgodnień z OSDp.

7.2 Struktura i podział kompetencji służb dyspozytorskich

7.2.1 Dla realizacji zadań związanych z prowadzeniem ruchu sieci dystrybucyjnej OSDn organizuje służby dyspozytorskie i ustala zakres oraz tryb współdziałania tych służb.

7.2.2 Struktura zależności służb dyspozytorskich organizowanych przez OSDn i inne podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej ma charakter hierarchiczny,

służby dyspozytorskie niższego szczebla są podporządkowane ruchowo służbom dyspozytorskim wyższego szczebla.

- 7.2.3 Organem koordynującym prace służb dyspozytorskich, realizujących zadania na obszarze sieci dystrybucyjnej SRK S.A. są właściwi operatorzy systemów dystrybucyjnych.
- 7.2.4 Służby dyspozytorskie OSDn działają za pośrednictwem własnego personelu dyżurnego i/lub personelu dyżurnego innych podmiotów, na podstawie umów oraz instrukcji współpracy ruchowej.
- 7.2.5 OSDn przy pomocy służb dyspozytorskich, na obszarze sieci dystrybucyjnej za której ruch odpowiada, operatywnie kieruje:
- układami pracy sieci dystrybucyjnej,
 - pracą jednostek wytwórczych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej,
 - urządzeniami sieci dystrybucyjnej,
 - liniami wymiany z siecią dystrybucyjną, za której ruch odpowiadają inni operatorzy, na podstawie zawartych umów,
 - czynnościami łączeniowymi wg podziału kompetencji.
- 7.2.6 Służby dyspozytorskie OSDn sprawują operatywne kierownictwo nad urządzeniami sieci dystrybucyjnej polegające na:
- monitorowaniu pracy urządzeń,
 - dokonywaniu operacji ruchowych, bądź wydawaniu poleceń dokonywania operacji ruchowych,
 - rejestrowaniu stanów pracy urządzeń,
 - prowadzeniu analiz z pracy urządzeń systemu dystrybucyjnego.
- 7.2.7 Służby dyspozytorskie OSDn na obszarze sieci dystrybucyjnej, za której ruch odpowiada, sprawują operacyjny nadzór nad:
- układami pracy sieci dystrybucyjnej operatywnie kierowanymi przez podległe mu służby dyspozytorskie,
 - urządzeniami sieci dystrybucyjnej operatywnie kierowanymi przez podległe mu służby dyspozytorskie,
 - czynnościami łączeniowymi i regulacyjnymi wykonywanymi przez podległe mu służby dyspozytorskie lub personel dyżurny wg podziału kompetencji,
 - źródłami energii elektrycznej operatywnie kierowanymi przez podległe mu służby dyspozytorskie.
- 7.2.8 Służby dyspozytorskie OSDn sprawują operacyjny nadzór nad określonymi urządzeniami systemu dystrybucyjnego Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A., polegający na:
- bieżącym uzyskiwaniu informacji o stanie pracy urządzeń,

- b) przejmowaniu w uzasadnionych przypadkach operatywnego kierownictwa nad urządzeniami,
- c) wydawaniu zgody na wykonanie czynności ruchowych.

7.2.9 Zasady współpracy służb dyspozytorskich OSDn ze służbami dyspozytorskimi OSDp określa instrukcja współpracy ruchowej.

7.2.10 Podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej, na wniosek OSDn opracowują instrukcje współpracy ruchowej, które powinny uwzględniać wymagania określone w niniejszej IRiESDn.

7.2.11 Przedmiotem instrukcji współpracy ruchowej między służbami dyspozytorskimi OSDp i OSDn oraz OSDn i użytkowników systemu dystrybucyjnego jest w zależności od potrzeb:

- a) podział kompetencji i odpowiedzialności w zakresie czynności łączeniowych i regulacyjnych,
- b) organizacja przerw i ograniczeń w dostawach energii elektrycznej,
- c) określenie zasad i warunków związanych z wzajemnym wykorzystaniem elementów sieci dystrybucyjnej,
- d) szczegółowe ustalenia sposobów realizacji poszczególnych zadań związanych z prowadzeniem ruchu sieci dystrybucyjnej,
- e) określenie zasad wzajemnego wykorzystywania służb dyspozytorskich,
- f) koordynacja pracy elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej i sieciowej,
- g) wykazy osób upoważnionych do prowadzenia uzgodnień,
- h) zakres i tryb obiegu informacji,
- i) określenie zasad i odpowiedzialności związanej z usuwaniem zakłóceń i awarii oraz koordynacja prac eksploatacyjnych.

7.2.12 Użytkownicy systemu dystrybucyjnego zobowiązani są do wykonywania łączy ruchowych oraz prowadzenia rozmów ruchowych ze służbami dyspozytorskimi OSDn, zgodnie z obowiązującymi instrukcjami.

7.3 Planowanie produkcji energii elektrycznej

7.3.1 OSDn sporządza i udostępnia koordynacyjne plany pracy jednostek wytwórczych oraz utrzymywania wielkości mocy źródeł pozostających w gotowości do wytwarzania energii elektrycznej, w tym plan sporządzany na okres roku.

7.3.2 OSDn w uzgodnieniu z OSDp sporządza i udostępnia dobowe plany pracy jednostek wytwórczych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej SRK S.A.

7.4 Prognozowanie zapotrzebowania na moc i energię elektryczną

- 7.4.1 OSDn sporządza prognozy zapotrzebowania na moc i energię elektryczną w sieci dystrybucyjnej.
- 7.4.2 OSDn planuje wymianę mocy i energii elektrycznej z siecią dystrybucyjną OSDp.
- 7.4.3 Prognozy zapotrzebowania na moc i energię elektryczną sporządzone przez OSDn uwzględniają prognozy przygotowane przez podmioty uczestniczące w rynku lokalnym energii elektrycznej.

7.5 Programy pracy sieci dystrybucyjnej

- 7.5.1 Ruch elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej SRK S.A. o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV jest prowadzony na podstawie programu pracy. Dla poszczególnych części elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej mogą być opracowane odrębne programy pracy.
- 7.5.2 OSDn określa przypadki, dla których występuje konieczność opracowania programów pracy sieci o napięciu znamionowym niższym niż 1 kV.
- 7.5.3 Program pracy sieci elektroenergetycznej, w zależności od potrzeb obejmuje:
 - a) układy połączeń sieci dla ruchu w warunkach normalnych i w wybranych stanach szczególnych,
 - b) wymagane poziomy napięcia,
 - c) wartości mocy zwarciovych,
 - d) rozkłady mocy czynnej i biernej w charakterystycznych stanach pracy sieci,
 - e) dopuszczalne obciążenia,
 - f) wykaz i warunki uruchomienia urządzeń rezerwowych i źródeł mocy biernej,
 - g) nastawienia zabezpieczeń oraz automatyki łączeniowej i regulacyjnej,
 - h) nastawienia zaczeów dławików gaszących,
 - i) ograniczenia poboru mocy elektrycznej,
 - j) miejsca uziemienia punktów gwiazdowych transformatorów,
 - k) harmonogram pracy transformatorów,
 - l) wykaz jednostek wytwórczych.

7.6 Zasady dysponowania mocą jednostek wytwórczych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej

- 7.6.1 Uwzględniając otrzymane zgłoszenia umów sprzedaży energii elektrycznej, OSDn określa dla jednostek wytwórczych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej:
 - a) czas synchronizacji,
 - b) czas osiągnięcia pełnych zdolności wytwórczych,

- c) planowane obciążenie mocą czynną,
 - d) czas odstawienia.
- 7.6.2 OSDn może polecić pracę jednostek wytwórczych z przeciążeniem lub zaniżeniem mocy wytwarzanej poniżej dopuszczalnego minimum, jeśli przewidują to dwustronne umowy lub w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa pracy systemu elektroenergetycznego.
- 7.6.3 Wytwórcy w zakresie jednostek wytwórczych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej są zobowiązani do niezwłocznego przekazywania OSDn informacji o zmianie mocy dyspozycyjnej.
- 7.6.4 Bezpośrednio przed synchronizacją lub odstawieniem jednostki wytwórczej, wytwórca jest zobowiązany uzyskać zgodę OSDn.

7.7 Dane przekazywane przez podmioty prowadzące działalność na obszarze sieci dystrybucyjnej

- 7.7.1 Przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesję na obrót energią elektryczną i prowadzące działalność na obszarze sieci dystrybucyjnej SRK S.A. przekazują OSDn prognozy zapotrzebowania na moc i energię elektryczną dla swoich odbiorców lub wytwórców przyłączonych do sieci dystrybucyjnej, w zakresie i terminach określonych przez OSDn.
- 7.7.2 Wytwórcy i odbiorcy posiadający źródła energii elektrycznej, przekazują w formie ustalonej przez OSDn następujące informacje:
- a) proponowany harmonogram remontów kapitałnych i średnich, bilans mocy uwzględniający ubytki mocy z rozbiciem na poszczególne miesiące od stycznia do grudnia danego roku, zestawienie zmian mocy zainstalowanej i osiągalnej z uwzględnieniem numeru urządzenia, wielkości zmiany, daty i przyczyny zmiany (jeśli takie zmiany mają miejsce), planowaną produkcję energii elektrycznej brutto w [MWh] oraz netto w [MWh] jaką planuje się wprowadzić do sieci dystrybucyjnej w rozbiciu na poszczególne miesiące roku do dnia 5 września każdego roku na następne trzy lata kalendarzowe oraz do dnia 15 stycznia, 15 kwietnia i 15 lipca, w każdym terminie dla kolejnych 18 miesięcy kalendarzowych,
 - b) planowaną miesięczną produkcję energii elektrycznej brutto oraz netto w [MWh] jaką planuje się wprowadzić do sieci dystrybucyjnej dla każdej godziny doby do 23 dnia miesiąca poprzedniego,
 - c) planowane wartości mocy dyspozycyjnych, maksymalnych i minimalnych. planowaną produkcję energii elektrycznej brutto w [MWh] oraz planowaną produkcję energii elektrycznej netto w [MWh] jaką planuje się wprowadzić do sieci dystrybucyjnej dla każdej godziny doby codziennie do godziny 8:00 dla kolejnych 9 dób.

8 STANDARDY TECHNICZNE PRACY SIECI DYSTRYBUCYJNEJ

8.1.1 W normalnych warunkach pracy sieci dystrybucyjnej SRK S.A. w szczególności powinny być spełnione następujące warunki techniczne:

- a) obciążenia prądowe poszczególnych elementów sieci powinny być nie wyższe od dopuszczalnych długotrwale,
- b) napięcia w węzłach sieci powinny mieścić się w granicach dopuszczalnych dla poszczególnych elementów sieci,
- c) moce wyłączalne zainstalowanych wyłączników powinny być wyższe niż moce zwarciove w danym punkcie sieci.

9 PARAMETRY JAKOŚCIOWE ENERGII ELEKTRYCZNEJ, WSKAŹNIKI JAKOŚCI I NIEZAWODNOŚCI DOSTAW ENERGII ELEKTRYCZNEJ ORAZ STANDARDY JAKOŚCIOWE OBSŁUGI UŻYTKOWNIKÓW SYSTEMU

9.1 Parametry jakościowe energii elektrycznej

9.1.1 Wyróżnia się następujące parametry znamionowe sieci dystrybucyjnej:

- a) napięcia znamionowe,
- b) częstotliwość znamionowa.

9.1.2 Regulacja częstotliwości w KSE jest prowadzona przez OSP.

9.1.3 O ile umowa o świadczenie usług dystrybucji lub umowa kompleksowa nie stanowi inaczej, w normalnych warunkach pracy sieci (wyłączając przerwy w zasilaniu), w każdym tygodniu, 95% ze zbioru 10-minutowych średnich wartości skutecznych napięcia zasilającego powinno mieścić się w przedziale odchyłeń $\pm 10\%$ napięcia znamionowego lub deklarowanego, przy współczynniku tg ϕ nie większym niż 0,4 dla sieci średnich napięć, w sieciach niskiego napięcia wartości napięć deklarowanych i znamionowych są równe.

9.1.4 O ile umowa o świadczenie usług dystrybucji lub umowa kompleksowa nie stanowi inaczej, w normalnych warunkach pracy sieci, dla odbiorców których urządzenia, instalacje lub sieci przyłączone są bezpośrednio do sieci o napięciu znamionowym nie wyższym niż 110 kV ustala się następujące parametry techniczne energii elektrycznej:

- a) wartość średnia częstotliwości, mierzonej przez 10 sekund w miejscach przyłączenia, powinna być zawarta w przedziale:
 - 50 Hz $\pm 1\%$ (od 49,5 Hz do 50,5 Hz) przez 99,5% tygodnia,
 - 50 Hz + 4%/-6% (od 47 Hz do 52 Hz) przez 100% tygodnia,
- b) przez 95% czasu każdego tygodnia, wskaźnik długookresowego migotania światła Plt spowodowanego wahaniami napięcia zasilającego nie powinien być większy od 1 dla sieci o napięciu znamionowym mniejszym od 110 kV,
- c) w ciągu każdego tygodnia, 95% ze zbioru 10-minutowych średnich wartości skutecznych:
 - składowej symetrycznej kolejności przeciwnej napięcia zasilającego, powinno mieścić się w przedziale od 0% do 2% wartości składowej kolejności zgodnej dla sieci o napięciu znamionowym mniejszym od 110 kV,
 - dla każdej harmonicznej napięcia zasilającego, powinno być mniejsze lub równe wartościom określonym w tabeli 1:

Tabela1. Dopuszczalne wartości współczynników odkształcenia harmonicznymi napięcia zasilającego.

Harmoniczne nieparzyste				Harmoniczne parzyste	
nie będące krotnością 3		będące krotnością 3		Rząd harmonicznej (h)	Wartość względna napięcia wyrażona w procentach składowej podstawowej (u_h)
Rząd harmonicznej (h)	Wartość względna napięcia wyrażona w procentach składowej podstawowej (u_h)	Rząd harmonicznej (h)	Wartość względna napięcia wyrażona w procentach składowej podstawowej (u_h)		
5	6%	3	5%	2	2%
7	5%	9	1,5%	4	1%
11	3,5%	15	0,5%	>4	0,5%
13	3%	>15	0,5%		
17	2%				
19	1,5%				
23	1,5%				
25	1,5%				

THD – współczynnik odkształcenia harmonicznymi napięcia zasilającego

u_h – wartość względna napięcia w procentach składowej podstawowej

h – rząd wyższej harmonicznej

9.1.5 Współczynnik odkształcenia harmonicznymi napięcia zasilającego THD, uwzględniający wyższe harmoniczne do rzędu 40, powinien być mniejszy lub równy 8 % dla sieci o napięciu znamionowym mniejszym od 110 kV.

9.1.6 Warunkiem utrzymania dolnych parametrów napięcia zasilającego w określonych granicach jest pobieranie przez odbiorcę mocy nie większej od mocy umownej, przy współczynniku $\text{tg}\varphi$ nie większym niż 0,4.

9.2 Wskaźniki jakości i niezawodności dostaw energii elektrycznej

9.2.1 Przerwy w dostarczaniu energii elektrycznej, w zależności od czasu ich trwania, dzieli się na:

- przemijające (mikroprzerwy), trwające nie dłużej niż 1 sekundę,
- krótkie, trwające dłużej niż 1 sekundę i nie dłużej niż 3 minuty,
- długie, trwające dłużej niż 3 minuty i nie dłużej niż 12 godzin,
- bardzo długie, trwające dłużej niż 12 godzin i nie dłużej niż 24 godziny,
- katastrofalne, trwające dłużej niż 24 godziny.

9.2.2 Przerwa planowana, o której odbiorca nie został powiadomiony zgodnie z zasadami określonymi w IRiESDn jest traktowana jako przerwa nieplanowana.

- 9.2.3 Dla podmiotów zaliczanych do grup przyłączeniowych III i VI dopuszczalny czas trwania jednorazowej przerwy planowanej i nieplanowanej w dostarczaniu energii elektrycznej oraz dopuszczalny łączny czas trwania w ciągu roku kalendarzowego wyłączeń planowanych i nieplanowanych określa umowa o świadczenie usług dystrybucji lub umowa kompleksowa.
- 9.2.4 Dla podmiotów zaliczanych do grup przyłączeniowych IV i V dopuszczalny czas trwania:
- a) jednorazowej przerwy w dostarczaniu energii elektrycznej nie może przekroczyć w przypadku:
 - przerwy planowanej - 16 godzin,
 - przerwy nieplanowanej - 24 godzin.
 - b) przerw w ciągu roku, stanowiący sumę czasów trwania przerw jednorazowych długich i bardzo długich nie może przekroczyć w przypadku:
 - przerw planowanych - 35 godzin,
 - przerw nieplanowanych - 48 godzin.
- 9.2.5 OSDn w terminie do dnia 31 marca każdego roku, podaje do publicznej wiadomości przez zamieszczenie na swojej stronie internetowej następujące wskaźniki dotyczące czasu trwania przerw w dostarczaniu energii elektrycznej wyznaczone dla poprzedniego roku kalendarzowego:
- a) SAIDI - wskaźnik przeciętnego systemowego czasu trwania przerwy długiej i bardzo długiej, wyrażony w minutach na odbiorcę na rok, stanowiący sumę iloczynów czasu jej trwania i liczby odbiorców narażonych na skutki tej przerwy w ciągu roku podzieloną przez łączną liczbę obsługiwanych odbiorców,
 - b) SAIFI - wskaźnik przeciętnej systemowej częstości przerw długich i bardzo długich, stanowiący liczbę odbiorców narażonych na skutki wszystkich tych przerw w ciągu roku podzieloną przez łączną liczbę obsługiwanych odbiorców
 - c) MAIFI - wskaźnik przeciętnej częstości przerw krótkich, stanowiący liczbę odbiorców narażonych na skutki wszystkich przerw krótkich w ciągu roku podzieloną przez łączną liczbę obsługiwanych odbiorców.

Wskaźniki SAIDI i SAIFI wyznacza się oddzielnie dla przerw planowanych i nieplanowanych z uwzględnieniem przerw katastrofalnych oraz bez uwzględnienia tych przerw.

9.3 Dopuszczalne poziomy wahań napięcia w sieciach niskich napięć

- 9.3.1 W przypadku odbiorników o fazowym prądzie znamionowym $\leq 75A$, wprowadza się następujące maksymalnie dopuszczalne poziomy:
- a) wartość współczynnika długookresowego migotania światła nie powinna być większa niż 1,

- b) wartość współczynnika krótkookresowego migotania światła nie powinna być większa niż 0,65,
- c) wartość $d(t)=\Delta U(t)/U_n$ podczas zmiany napięcia nie powinna przekraczać 3,3% przez czas dłuższy niż 500ms,
- d) względna zmiana napięcia w stanie ustalonym $d=\Delta U/U_n$ nie powinna przekraczać 3,3%, gdzie:

ΔU - zmiana wartości skutecznej napięcia, wyznaczona jako pojedyncza wartość dla każdego kolejnego półokresu napięcia źródła, pomiędzy jego przejściami przez zero, występująca między okresami, gdy napięcie jest w stanie ustalonym co najmniej przez 1s.

9.4 Dopuszczalne poziomy emisji harmonicznego prądu przez odbiorniki w sieciach niskich napięć

9.4.1 W celu wyznaczenia maksymalnych poziomów emisji harmonicznego prądu przez odbiorniki dzieli się wg. następującej klasyfikacji:

- a) Klasa A – symetryczne odbiorniki trójfazowe, sprzęt do zastosowań domowych z pominięciem przynależnego do klasy D, narzędzia z pominięciem narzędzi przenośnych, ściemniacze do żarówek, sprzęt akustyczny i wszystkie inne z wyjątkiem zakwalifikowanych do jednej z niższych klas,
- b) Klasa B – narzędzia przenośne tj. narzędzia elektryczne, które podczas normalnej pracy trzymane są w rękach i używane tylko przez krótki czas (kilka minut), nieprofesjonalny sprzęt spawalniczy,
- c) Klasa C – sprzęt oświetleniowy
- d) Klasa D – sprzęt o mocy 600W lub mniejszej następującego rodzaju: komputery osobiste i monitory do nich, odbiorniki telewizyjne.

9.4.2 Dopuszczalne poziomy emisji harmonicznego prądu powodowane przez odbiorniki o fazowym prądzie znamionowym $\leq 16A$ zakwalifikowane do:

- a) Klasy A podano w tabeli 2,
- b) Klasy B podano w tabeli 3,
- c) Klasy C podano w tabeli 4,
- d) Klasy D podano w tabeli 5.

Tabela2. Dopuszczalne poziomy emisji harmonicznego prądu dla odbiorników klasy A.

Rząd harmonicznego [n]	Maksymalny dopuszczalny prąd harmonicznego [A]
Harmoniczne nieparzyste	
3	2,3
5	1,14
7	0,77
9	0,4
11	0,33
13	0,21
$15 \leq n \leq 39$	$0,15 \frac{15}{n}$
Harmoniczne parzyste	
2	1,08
4	0,43
6	0,3
$8 \leq n \leq 40$	$0,23 \frac{8}{n}$

Tabela3. Dopuszczalne poziomy emisji harmonicznego prądu dla odbiorników klasy B.

Rząd harmonicznego [n]	Maksymalny dopuszczalny prąd harmonicznego [A]
Harmoniczne nieparzyste	
3	3,45
5	1,71
7	1,155
9	0,6
11	0,495
13	0,315
$15 \leq n \leq 39$	$0,225 \frac{15}{n}$
Harmoniczne parzyste	
2	1,62
4	0,645
6	0,45
$8 \leq n \leq 40$	$0,345 \frac{8}{n}$

Tabela4. Dopuszczalne poziomy emisji harmonicznego prądu dla odbiorników klasy C.

Rząd harmonicznego [n]	Maksymalny dopuszczalny prąd harmonicznego, wyrażony w % harmonicznego podstawowego prądu wejściowego [%]
2	2
3	$30\lambda^*$
5	10
7	7
9	5
$11 \leq n \leq 39$ (tylko harmoniczne nieparzyste)	3

* λ – współczynnik mocy obwodu

Tabela5. Dopuszczalne poziomy emisji harmonicznego prądu dla odbiorników klasy D.

Rząd harmonicznego [n]	Maksymalny dopuszczalny prąd harmonicznego, w przeliczeniu na Wat [mA/W]	Maksymalny dopuszczalny prąd harmonicznego [A]
3	3,4	2,3
5	1,9	1,14
7	1,0	0,77
9	0,5	0,4
11	0,35	0,33
$13 \leq n \leq 39$ (tylko harmoniczne nieparzyste)	$\frac{3,85}{n}$	Patrz Tabela 2.

9.4.3 Dopuszczalne poziomy emisji harmonicznego prądu powodowane przez odbiorniki o fazowym prądzie znamionowym $>16A$

9.4.4 Dopuszczalne poziomy emisji harmonicznego prądu powodowane przez odbiorniki o fazowym prądzie znamionowym $>16A$ zakwalifikowane do Klasy A, Klasy B, Klasy C oraz Klasy D podano w tabeli 6.

Tabela 6. Dopuszczalne poziomy emisji harmonicznego prądu powodowane przez odbiorniki o fazowym prądzie znamionowym $>16A$

Rząd harmonicznej [n]	Maksymalny dopuszczalny prąd harmonicznej, wyrażony w % harmonicznej podstawowej prądu zasilającego [%]
3	21,6
5	10,7
7	7,2
9	3,8
11	3,1
13	2
15	0,7
17	1,2
19	1,1
21	$\leq 0,6$
23	0,9
25	0,8
27	$\leq 0,6$
29	0,7
31	0,7
≥ 33	$\leq 0,6$

9.5 Standardy jakościowe obsługi użytkowników systemu

9.5.1 Ustala się następujące standardy jakościowe obsługi odbiorców:

- a) przyjmowanie od odbiorców, przez całą dobę, zgłoszeń i reklamacji związanych z dostarczaniem energii elektrycznej,
- b) bezzwłoczne przystępowanie do usuwania zakłóceń w dostarczaniu energii elektrycznej, spowodowanych nieprawidłową pracą sieci,
- c) udzielanie odbiorcom, na ich żądanie, informacji o przewidywanym terminie wznowienia dostarczania energii elektrycznej przerwanej z powodu awarii w sieci,
- d) powiadamianie odbiorców, z co najmniej pięciodniowym wyprzedzeniem, o terminach i czasie planowanych przerw w dostarczaniu energii elektrycznej, w formie:
 - pisemnych ogłoszeń odbiorców zasilanych z sieci o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV,
 - indywidualnych zawiadomień telefonicznych odbiorców zasilanych z sieci o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV;

- e) informowanie na piśmie, z co najmniej:
- tygodniowym wyprzedzeniem - odbiorców zasilanych z sieci o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, o zamierzonej zmianie nastawień w automatyce zabezpieczeniowej i innych parametrach mających wpływ na współpracę ruchową z siecią,
 - rocznym wyprzedzeniem - odbiorców zasilanych z sieci o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV, o konieczności dostosowania urządzeń i instalacji do zmienionego napięcia znamionowego, podwyższonego poziomu prądów zwarcia, zmiany rodzaju przyłącza lub innych warunków funkcjonowania sieci,
 - 3-letnim wyprzedzeniem – odbiorców zasilanych z sieci o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, o konieczności dostosowania urządzeń i instalacji do zmienionego napięcia znamionowego, podwyższonego poziomu prądów zwarcia lub zmianie innych warunków funkcjonowania sieci;
- f) odpłatne podejmowanie stosownych czynności w sieci w celu umożliwienia bezpiecznego wykonania, przez odbiorcę lub inny podmiot, prac w obszarze oddziaływania tej sieci,
- g) nieodpłatne udzielanie informacji w sprawie zasad rozliczeń oraz aktualnych taryf,
- h) rozpatrywanie wniosków i reklamacji, odbiorcy w sprawie rozliczeń i udzielanie odpowiedzi, nie później niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku lub zgłoszenia reklamacji, chyba że w umowie między stronami określono inny termin, z wyłączeniem spraw określonych w podpunkcie i), które są rozpatrywane w terminie 14 dni od zakończenia stosownych kontroli i pomiarów,
- i) na wniosek odbiorcy, w miarę możliwości technicznych i organizacyjnych, dokonywanie sprawdzenia dotrzymania parametrów jakościowych energii elektrycznej, dostarczanej z sieci, określonych w aktach wykonawczych do ustawy Prawo energetyczne lub w umowie lub niniejszej IRiESDn, poprzez wykonanie odpowiednich pomiarów. W przypadku zgodności zmierzonych parametrów ze standardami określonymi w aktach wykonawczych do ustawy Prawo energetyczne lub w umowie lub niniejszej IRiESDn, koszty sprawdzenia i pomiarów ponosi odbiorca na zasadach określonych w taryfie OSDn,
- j) na pisemny wniosek odbiorcy, po rozpatrzeniu i uznaniu jego zasadności, udzielanie bonifikaty w wysokości określonej w taryfie za niedotrzymanie parametrów jakościowych energii elektrycznej, o których mowa w aktach wykonawczych do ustawy Prawo energetyczne lub w umowie lub niniejszej IRiESDn.

9.5.2 Na żądanie odbiorcy OSDn dokonuje sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowo-rozliczeniowego na zasadach i w terminach określonych w ustawie Prawo energetyczne i aktach wykonawczych do niej oraz IRiESDn.

**INSTRUKCJA RUCHU I EKSPLOATACJI
SIECI DYSTRYBUCYJNEJ**

**BILANSOWANIE SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO I ZARZĄDZANIE
OGRANICZENIAM I SYSTEMOWYMI**

10 POSTANOWIENIA OGÓLNE

10.1 Zakres przedmiotowy i podmiotowy

10.1.1 IRiESDn - Bilansowanie określa zasady, procedury i uwarunkowania bilansowania systemu dystrybucyjnego oraz realizacji umów sprzedaży energii elektrycznej zawartych przez podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej i realizowanych w sieci dystrybucyjnej przez OSDn, a w szczególności:

- a) podmioty i warunki bilansowania systemu dystrybucyjnego,
- b) procedury powiadamiania o zawartych umowach sprzedaży energii elektrycznej i weryfikacji powiadomień oraz wymiany informacji w tym zakresie,
- c) zasady pozyskiwania i udostępniania danych pomiarowych,
- d) procedura zmiany sprzedawcy przez odbiorców,
- e) zasady bilansowania handlowego w obszarze rynku detalicznego,
- f) zasady wyznaczania i przydzielania standardowych profili zużycia,
- g) postępowanie reklamacyjne,
- h) zarządzanie ograniczeniami systemowymi.

10.1.2 Obszar objęty bilansowaniem określonym w IRiESDn - Bilansowanie obejmuje sieć dystrybucyjną SRK S.A.

10.1.3 Procedury bilansowania i zarządzania ograniczeniami systemowymi w sieci dystrybucyjnej określone w IRiESDn - Bilansowanie obowiązują:

- a) operatorów systemów dystrybucyjnych, gdy ich działalność operatorska dotyczy sieci dystrybucyjnej SRK S.A.,
- b) odbiorców i wytwórców przyłączonych do sieci dystrybucyjnej Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A.,
- c) Uczestników Rynku Bilansującego pełniących funkcję podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe na obszarze działania OSDn,
- d) sprzedawców energii elektrycznej prowadzących działalność na obszarze działania OSDn,
- e) Operatorów Handlowych i Handlowo-Technicznych reprezentujących podmioty wymienione w punktach od a) do d) w przypadku, gdy ich działalność operatorska dotyczy sieci dystrybucyjnej SRK S.A.
- f)

10.2 Ogólne zasady funkcjonowania rynku bilansującego i detalicznego

- 10.2.1 Podmiotem odpowiedzialnym za funkcjonowanie Rynku Bilansującego i prowadzenie centralnego mechanizmu bilansowania handlowego jest PSE Operator S.A. (OSP), który na mocy ustawy Prawo energetyczne oraz posiadanej koncesji realizuje zadania OSP. Zasady funkcjonowania Rynku Bilansującego określa IRiESP-Bilansowanie.
- 10.2.2 Podmiotem odpowiedzialnym za realizację obowiązków w zakresie współpracy z OSP dla obszaru swojej sieci dystrybucyjnej SRK S.A. jest OSDp.
- 10.2.3 OSDn w ramach swoich obowiązków, określonych przepisami prawa umożliwia, na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucji, realizację umów sprzedaży energii elektrycznej zawartych przez podmioty przyłączone do jego sieci, przy uwzględnieniu możliwości technicznych systemu dystrybucyjnego oraz przy zachowaniu jego bezpieczeństwa.
- 10.2.4 Uczestnicy Rynku Detalicznego (URD) są bilansowani handlowo na Rynku Bilansującym przez Uczestników Rynku Bilansującego. URB pełni dla URD na detalicznym rynku energii elektrycznej, funkcje podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe.

10.3 Warunki realizacji umów sprzedaży i uczestnictwa w procesie bilansowania

- 10.3.1 Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. zapewnia użytkownikom systemu dystrybucyjnego realizację zawartych umów sprzedaży energii elektrycznej, jeżeli zostaną one zgłoszone do OSDn w obowiązującej formie, trybie i terminie, przy spełnieniu przez te podmioty wymagań określonych w IRiESDn i IRiESD oraz w umowach dystrybucji.
- 10.3.2 Wytwórcy, odbiorcy oraz sprzedawcy którzy posiadają zawartą ze Spółką Restrukturyzacji Kopalń S.A. umowę dystrybucji, mogą zlecić wykonywanie swoich obowiązków wynikających z IRiESDn - Bilansowanie innym podmiotom, o ile nie jest to sprzeczne z postanowieniami obowiązującego prawa i posiadanymi koncesjami. Podmioty te działają w imieniu i na rzecz wytwórcy, odbiorcy lub sprzedawcy.
- 10.3.3 OSDn zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz udostępnia do publicznego wglądu w swojej siedzibie:
 - a) aktualną listę sprzedawców energii elektrycznej, z którymi zawarł Generalną Umowę Dystrybucji o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej,
 - b) informacje o sprzedawcy z urzędu energii elektrycznej,

- c) wzorce umów zawieranych z użytkownikami systemu, w szczególności wzorce umów zawieranych z odbiorcami końcowymi oraz ze sprzedawcami energii elektrycznej.

10.4 Wymagania formalno-prawne realizacji umów sprzedaży

10.4.1 OSDn, z zachowaniem wymagań IRiESDn oraz IRiESD, realizuje zawarte przez URD umowy sprzedaży energii, po:

- a) uzyskaniu przez URD odpowiednich koncesji - jeżeli jest taki wymóg prawny,
- b) zawarciu przez URD umowy dystrybucji z OSDn,
- c) zawarciu przez URD typu odbiorca (URDo) umowy z wybranym sprzedawcą, posiadającym zawartą generalną umowę dystrybucji z OSDn,
- d) zawarciu przez URD typu wytwórcy (URDw) umowy z wybranym POB, posiadającym zawartą umowę dystrybucji z OSDn oraz OSDp.

10.4.2 Umowa dystrybucji zawarta pomiędzy URD a OSDn, spełnia wymagania określone w ustawie Prawo energetyczne art. 5 ust. 2 punkt 2 oraz art. 5 ust. 2a. i powinna zawierać w szczególności następujące elementy:

- a) zobowiązanie stron do stosowania w pełnym zakresie postanowień IRiESDn,
- b) wskazanie POB, a w przypadku URD typu wytwórcy (URDw) również zasad jego zmiany,
- c) sposób i zasady rozliczeń ze Spółką Restrukturyzacji Kopalń S.A. z tytułu niezbilansowania dostaw energii elektrycznej, w przypadku utraty POB - dotyczy URD typu wytwórcy (URDw),
- d) algorytmy wyznaczania rzeczywistej ilości energii w Punktach Poboru Energii (PPE) oraz Punktach Dostarczania Energii (PDE).

10.4.3 URB może pełnić funkcję POB na obszarze działania Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. po zawarciu umowy dystrybucji z OSDp oraz OSDn.

10.4.4 Funkcję podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe dla URD przyłączonych do sieci dystrybucyjnej SRK S.A. może pełnić URB posiadający przydzielone i uaktywnione przez OSP MB w sieci OSDp oraz spełniający procedury i warunki zawarte w IRiESD oraz IRiESDn.

10.4.5 Zasady przekazywania POB zagregowanych danych pomiarowych z obszaru działania OSDn reguluje IRiESD oraz umowa o świadczenie usług dystrybucji zawarta przez POB oraz OSDp, który realizuje obowiązki współpracy OSDn z OSP w zakresie przekazywania danych pomiarowych.

- 10.4.6 Umowa, o świadczenie usług dystrybucji zawarta przez OSDn z POB jest rozwiązywana automatycznie ze skutkiem natychmiastowym w przypadku zawieszenia przez OSP działalności POB na rynku bilansującym, niezależnie od przyczyny.
- 10.4.7 Podmiot zamierzający sprzedawać energię elektryczną URD na obszarze działania Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A., posiadający zawartą z OSDn Generalną Umowę Dystrybucji, może pełnić funkcję Sprzedawcy. Generalna umowa dystrybucji reguluje kompleksowo stosunki pomiędzy Sprzedawcą, a OSDn oraz dotyczy wszystkich URD z obszaru działania Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A., którym ten Sprzedawca będzie sprzedawać energię elektryczną. Umowa ta spełnia wymagania określone w ustawie Prawo energetyczne art. 5 ust. 2 punkt 2 oraz zawiera następujące elementy:
- a) terminy i procedury powiadamiania o zawartych umowach sprzedaży,
 - b) warunki sprzedaży energii elektrycznej dla wszystkich odbiorców z obszaru działania OSDn, którym ten sprzedawca będzie sprzedawać energię elektryczną,
 - c) zasady obejmowania nią kolejnych URD i zobowiązania stron w tym zakresie,
 - d) wskazanie wybranego przez sprzedawcę POB, który ma zawartą umowę dystrybucji z OSDn,
 - e) wykaz URD przyłączonych do sieci dystrybucyjnej SRK S.A., którzy zawarli umowę sprzedaży z tym Sprzedawcą,
 - f) zasady i terminy przekazywania informacji dotyczących wygaśnięcia lub rozwiązywania umów, w tym umów sprzedaży zawartych przez Sprzedawcę z URD,
 - g) zasady wchodzenia w życie i rozwiązywania umów sprzedaży zawieranych przez odbiorców z kolejnym Sprzedawcą,
 - h) osoby upoważnione do kontaktu z OSDn oraz ich dane adresowe,
 - i) zasady wstrzymywania i wznawiania przez OSDn dostarczania energii do URD,
 - j) zakres i zasady udostępniania danych dotyczących URD, które są konieczne dla ich właściwej obsługi,
 - k) algorytmy wyznaczania rzeczywistych ilości energii w Punktach Poboru Energii (PPE) oraz Punktach Dostarczania Energii (PDE),
 - l) zasady rozliczeń i warunki dokonywania przez OSDn dodatkowych odczytów układów pomiarowo-rozliczeniowego tzn. w terminach innych niż standardowo dokonuje ich OSDn,
 - m) zobowiązanie stron umowy do stosowania postanowień IRiESDn,

- n) zobowiązanie sprzedawcy do niezwłocznego informowania OSDn o utracie wskazanego POB w wyniku zaprzestania lub zawieszenia jego działalności na RB, w rozumieniu IRiESP-Bilansowanie,
- o) zasady rozwiązania umowy, w tym, w przypadku zaprzestania działalności przez POB tego Sprzedawcy.

10.4.8 Generalna Umowa Dystrybucji zawarta przez OSDn ze sprzedawcą jest rozwiązywana automatycznie ze skutkiem natychmiastowym w przypadku utraty przez sprzedawcę POB świadczącego na jego rzecz usługę bilansowania handlowego na rynku bilansującym. Od momentu rozwiązania ww. umowy, sprzedaż energii elektrycznej do URD typu odbiorca jest realizowana przez sprzedawcę rezerwowego, wskazanego przez tego URD.

10.5 Zasady konfiguracji podmiotowej i obiektowej rynku detalicznego oraz nadawania kodów identyfikacyjnych

10.5.1 OSDp bierze udział w administrowaniu rynkiem bilansującym i detalicznym dla obszaru sieci dystrybucyjnej OSDn, na podstawie umowy współpracy w zakresie przekazywania danych pomiarowych dla potrzeb rozliczeń na Rynku Bilansującym oraz realizacji procedury zmiany sprzedawcy zawartej między TAURON Dystrybucja S.A. i Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A.

10.5.2 OSDp w ramach obowiązków związanych z administrowaniem rynkiem bilansującym, dla obszaru sieci dystrybucyjnej SRK S.A., realizuje następujące zadania:

- a) zarządza konfiguracją w zakresie prowadzenia bilansowania handlowego przez URB,
- b) zarządza konfiguracją w zakresie przyporządkowywania URD do odpowiednich MB poszczególnych URB, jako podmiotów prowadzących bilansowanie handlowe, na podstawie danych konfiguracyjnych przekazanych przez OSP oraz umów przesyłowych i dystrybucji,
- c) przyporządkowuje ilości dostaw energii dotyczących URD do poszczególnych MB odpowiednich URB, pełniących funkcje podmiotów odpowiedzialnych za bilansowanie handlowe,
- d) przekazuje do OSP dane niezbędne do zarządzania konfiguracją i monitorowaniem Rynku Bilansującego oraz ilości dostaw energii dla poszczególnych MB,
- e) rozpatruje reklamacje URB dotyczące przyporządkowanych im ilości dostaw energii w poszczególnych MB i wprowadza niezbędne korekty w wymagających tego przypadkach,
- f) obsługuje sytuacje wyjątkowe, polegające na utracie przez URD podmiotu odpowiedzialnego za jego bilansowanie.

10.5.3 OSDp w ramach obowiązków związanych z administrowaniem rynkiem detalicznym, dla obszaru sieci dystrybucyjnej SRK S.A., realizuje następujące zadania:

- a) zarządza konfiguracją rynku detalicznego oraz nadaje kody identyfikacyjne wykorzystywane w procesie wymiany danych pomiarowych, podmiotom biorącym udział w rynku detalicznym i bilansującym oraz Punktem Poboru Energii w obszarze sieci dystrybucyjnej OSDn,
- b) przyporządkowuje sprzedawców oraz URD typu wytwórca do poszczególnych MB, przydzielonych POB, jako podmiotowi prowadzącemu bilansowanie handlowe na Rynku Bilansującym, na podstawie umów dystrybucji i Generalnych Umów Dystrybucji,
- c) przyporządkowuje URD do poszczególnych MD_D przydzielonych sprzedawcom realizującym umowy sprzedaży energii w sieci dystrybucyjnej na podstawie Generalnych Umów Dystrybucji,
- d) realizuje procedurę zmiany sprzedawcy przez URD oraz zmiany POB przez sprzedawcę lub URD typu wytwórca,
- e) przekazuje do OSP dane konfiguracyjne niezbędne do monitorowania poprawności konfiguracji rynku bilansującego,
- f) rozpatruje reklamacje Sprzedawców, POB i OSDn dotyczące danych konfiguracyjnych i wprowadza niezbędne korekty, zgodnie z zapisami IRiESD.

10.6 Zasady współpracy OSDn i OSDp w zakresie przekazywania danych pomiarowych dla potrzeb rozliczeń na rynku bilansującym

10.6.1 Podstawą realizacji współpracy w zakresie przekazywania danych pomiarowych do OSP dla potrzeb rozliczeń na rynku bilansującym, jest Umowa współpracy w zakresie przekazywania danych pomiarowych dla potrzeb rozliczeń na Rynku Bilansującym oraz realizacji procedury zmiany sprzedawcy zawarta przez OSDn i OSDp.

10.6.2 Warunkiem przekazywania przez OSDp danych pomiarowych do OSP, jest jednoczesne obowiązywanie następujących umów:

- a) o świadczenie usług przesyłania energii elektrycznej zawartej pomiędzy OSDp a OSP;
- b) o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej zawartej pomiędzy OSDp a OSDn,
- c) o współpracy w zakresie przekazywania danych pomiarowych dla potrzeb rozliczeń na rynku bilansującym zawartej pomiędzy OSDp a OSDn,
- d) o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej zawartej pomiędzy OSDn a sprzedawcą energii elektrycznej do URDn,
- e) o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej zawartej pomiędzy OSDp a POB, którego Miejsca Dostarczania Energii Rynku Bilansującego

są wykorzystywane w bilansowaniu handlowym URDn przyłączonych do sieci OSDn,

- f) o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej zawartej pomiędzy OSDn a POB, którego Miejsca Dostarczania Energii Rynku Bilansującego są wykorzystywane w bilansowaniu handlowym URDn przyłączonych do sieci PEP lub OSDn.

Jeżeli którakolwiek z wymienionych umów nie będzie obowiązywać, OSDp może wstrzymać realizację przekazywania danych do OSP, bez ponoszenia jakichkolwiek konsekwencji z tego tytułu.

- 10.6.3 OSDn jest odpowiedzialny za poprawność danych pomiarowych pozyskanych z układów pomiarowo-rozliczeniowych energii oraz za przekazanie ich do OSDp w terminach określonych w Umowie współpracy w zakresie przekazywania danych pomiarowych dla potrzeb rozliczeń na Rynku Bilansującym oraz realizacji procedury zmiany sprzedawcy.

11 ZASADY WYZNACZANIA, PRZEKAZYWANIA I UDOSTĘPNIANIA DANYCH POMIAROWYCH

11.1 Ogólne zasady administrowania danymi pomiarowymi.

- 11.1.1 Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. na obszarze swojego działania administruje danymi pomiarowymi i realizuje zadania Operatora Pomiarów.
- 11.1.2 Obowiązki Operatora Pomiarów w zakresie współpracy z Operatorem Systemu Przesyłowego Elektroenergetycznego na obszarze działania Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. realizuje OSDp – TAURON Dystrybucja S.A.
- 11.1.3 Administrowanie przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń S.A. danymi pomiarowymi w obszarze sieci dystrybucyjnej polega na wyznaczaniu ilości dostaw energii dla potrzeb rozliczeń usług dystrybucyjnych oraz sprzedaży energii elektrycznej i obejmuje następujące zadania:
- a) eksploatacja i rozwój Lokalnego Systemu Pomiarowo-Rozliczeniowego (LSPR), służącego pozyskiwaniu, przetwarzaniu oraz zarządzaniu danymi pomiarowymi,
 - b) akwizycja danych pomiarowych z układów pomiarowo-rozliczeniowych energii elektrycznej zainstalowanych w sieci dystrybucyjnej SRK S.A.,
 - c) wyznaczanie ilości dostaw energii elektrycznej w poszczególnych Punktach Poboru Energii i Punktach Dostarczania Energii z sieci dystrybucyjnej SRK S.A.,
 - d) przekazywanie OSDp danych pomiarowych i pomiarowo-rozliczeniowych,
 - e) rozpatrywanie reklamacji, zgłaszanych przez podmioty uczestniczące w detalicznym rynku energii na obszarze sieci dystrybucyjnej SRK S.A. i wprowadzanie niezbędnych korekt w wymagających tego przypadkach.
- 11.1.4 Administrowanie przez OSDp – TAURON Dystrybucja S.A. danymi pomiarowymi w obszarze sieci dystrybucyjnej SRK S.A. polega na wyznaczaniu ilości dostaw energii dla potrzeb rozliczeń na rynku bilansującym oraz detalicznym i obejmuje następujące zadania:
- a) eksploatacja i rozwój systemu informatycznego umożliwiającego przekazywanie danych pomiarowych zgodnie z postanowieniami Umowy współpracy w zakresie przekazywania danych pomiarowych dla potrzeb rozliczeń na Rynku Bilansującym oraz realizacji procedury zmiany sprzedawcy zawartej między OSDp i OSDn,
 - b) przetwarzania i przekazywania do OSP zagregowanych danych pomiarowych URD przyłączonych do sieci dystrybucyjnej SRK S.A.,
 - na MB będące w posiadaniu POB wskazanego przez sprzedawcę wybranego przez URDo,

- na MB będące w posiadaniu POB wskazanego bezpośrednio przez URDw;
- c) udostępniania POB zagregowanych danych pomiarowych URD, dla których realizuje on usługę bilansowania handlowego,
- d) udostępniania sprzedawcom danych pomiarowych URD, których realizuje on umowy sprzedaży energii.
- e) rozpatrywania reklamacji, zgłaszanych przez podmioty wymienione w ppkt. c) i d), dotyczących przyporządkowanych im ilości dostarczanej energii elektrycznej i wprowadzanie niezbędnych korekt w wymagających tego przypadkach

11.2 Pozyskiwanie i wyznaczanie danych pomiarowych.

- 11.2.1 Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. pozyskuje dane pomiarowe i wyznacza rzeczywiste ilości dostaw energii elektrycznej poprzez Lokalny System Pomiarowo-Rozliczeniowy (LSPR). Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. pozyskuje te dane w postaci:
- a) profilu poboru/oddania energii przez URD wyznaczonego na podstawie rejestrów profilowych elektronicznych liczników energii elektrycznej,
 - b) wartości okresowego poboru/oddania energii przez URD wyznaczonego na podstawie rejestrów taryfowych liczników energii elektrycznej,
 - c) wskazań liczydeł liczników energii elektrycznej.
- 11.2.2 OSDn wyznacza ilości energii rzeczywistej wynikającej z fizycznych dostaw energii elektrycznej w sieci dystrybucyjnej na podstawie:
- a) uzyskanych danych pomiarowych z fizycznych punktów pomiarowych,
 - b) danych szacunkowych, wyznaczonych na podstawie danych historycznych oraz w oparciu o zasady określone w IRiESDn w przypadku awarii układu pomiarowego lub systemu transmisji danych,
 - c) standardowych profili zużycia, wartości energii rzeczywistej wyznaczonych w sposób określony w ppkt. a i b oraz algorytmów agregacji dla tych punktów poboru z sieci dystrybucyjnej, którym został przyporządkowany standardowy profil zużycia.
- 11.2.3 Do określenia ilości energii elektrycznej wprowadzanej do sieci, pobieranej lub przesyłanej wykorzystuje się w pierwszej kolejności podstawowe układy pomiarowo-rozliczeniowe. W przypadku ich awarii lub wadliwego działania w następnej kolejności wykorzystywane są rezerwowe układy pomiarowo-rozliczeniowe.
- 11.2.4 W przypadku awarii lub wadliwego działania układów pomiarowo-rozliczeniowych, ilość energii elektrycznej wprowadzanej do sieci, pobieranej lub przesyłanej określa się w każdej godzinie doby lub miesiący w następujący sposób:

- a) na podstawie współczynników korekcji właściwych dla stwierdzonej nieprawidłowości lub awarii, o ile jest możliwe ich określenie,
 - b) jako średnią arytmetyczną ilości energii elektrycznej z odpowiednich godzin dni ostatniego miesiąca,
 - c) w przypadku, gdy podmiot nie uczestniczył w procesie rozliczeń przez okres ostatniego miesiąca, ilość energii wyznacza się jako średnią arytmetyczną ilości energii elektrycznej w odpowiedniej godzinie i dniu miesiąca, w którym podmiot uczestniczył.
- 11.2.5 W przypadku braku danych pomiarowych, spowodowanych zakłóceniem w procesie zdalnego pozyskiwania danych z układów pomiarowo-rozliczeniowymi, OSD udostępnia dane pomiarowe obliczone jako średnia arytmetyczna z ostatnich pięciu maksymalnych pomiarów dla danej godziny.
- 11.2.6 Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. pozyskuje dane pomiarowe w zależności od technicznych możliwości, jednak nie rzadziej niż jeden raz w okresie rozliczeniowym określonym w umowie dystrybucji lub umowie kompleksowej.

11.3 Przekazywanie danych pomiarowych.

- 11.3.1 Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. przekazuje do OSDp dane pomiarowe na zasadach i w terminach określonych w Umowie współpracy w zakresie przekazywania danych pomiarowych dla potrzeb rozliczeń na Rynku Bilansującym oraz realizacji procedury zmiany sprzedawcy, z maksymalną możliwą dokładnością wynikającą z własności urządzeń pomiarowych i systemów informatycznych LSPR.
- 11.3.2 Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. przekazuje do OSDp, w celu udostępniania sprzedawcom, dane zawierające:
- a) identyfikatory URD i Punktów Poboru Energii,
 - b) początek i koniec okresu rozliczeniowego,
 - c) ilość energii elektrycznej pobranej/oddanej w okresie rozliczeniowym,
 - d) wartości godzinowe poboru/oddania w okresach dobowych,
- 11.3.3 Dane pomiarowe są przekazywane do OSDp przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń S.A. niezwłocznie po ich pozyskaniu, nie później jednak niż do 3 dni po zakończeniu miesiąca kalendarzowego.
- 11.3.4 Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. przekazuje do OSDp dane pomiarowe na potrzeby rozliczeń na Rynku Bilansującym oraz w celu udostępniania ich POB danych pomiarowych URD:
- a) w trybie wstępnym do godziny 7:00 doby $n+1$,
 - b) w trybie podstawowym do godziny 12:00 doby $n+3$,
 - c) w trybie korekty do godziny 12:00 każdego 25 dnia miesiąca $M+1$, $M+3$ oraz $M+14$;

11.4 Udostępnianie danych pomiarowych i pomiarowo-rozliczeniowych.

- 11.4.1 Na potrzeby rozliczeń Rynku Bilansującego na podstawie danych pomiarowych przekazanych od Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A., OSDp wyznacza, i udostępnia godzinowe dane pomiarowo-rozliczeniowe dla:
- a) OSP - zagregowane dane pomiarowo-rozliczeniowe dla poszczególnych MB, zgodnie z zasadami i terminami określonymi w IRiESP,
 - b) POB jako zagregowane pomiarowo-rozliczeniowe dla MB i MD_D bilansowanych sprzedawców i URD_w, zgodnie z zasadami i w terminach określonych w IRiESD.
 - c) sprzedawców jako zagregowane pomiarowo-rozliczeniowe dla MD_D, zgodnie z zasadami i w terminach określonych w IRiESD,
 - d) zachowując zgodność danych przekazywanych przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń S.A.
- 11.4.2 Otrzymane od Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. dane pomiarowe, OSDp udostępnia sprzedawcom prowadzącym działalność na obszarze sieci dystrybucyjnej OSDn, na zasadach i w terminach określonych w IRiESD oraz w Generalnej Umowie Dystrybucji.
- 11.4.3 URD, Sprzedawcy oraz POB mają prawo wystąpić do OSDp z wnioskiem o dokonanie korekty danych pomiarowych w terminach i na zasadach określonych w IRiESD-Bilansowanie OSDp.

12 PROCEDURY ZMIANY SPRZEDAWCY

12.1 Wymagania ogólne

- 12.1.1 Procedura zmiany sprzedawcy energii elektrycznej dotyczy odbiorców przyłączonych do sieci dystrybucyjnej SRK S.A. Procedura stosowana jest również przypadku rozdzielenia przez odbiorcę umowy kompleksowej, bez zmiany sprzedawcy energii elektrycznej, na oddzielną: umowę sprzedaży i umowę dystrybucji.
- 12.1.2 Podstawą realizacji sprzedaży energii elektrycznej na obszarze działania Operatora Systemu Dystrybucyjnego, jest generalna umowa dystrybucji, zawarta pomiędzy sprzedawcą a Spółką Restrukturyzacji Kopalń S.A.
- 12.1.3 Układy pomiarowo-rozliczeniowe energii elektrycznej podmiotów korzystających z prawa wyboru sprzedawcy lub dokonujących rozdzielenia umowy kompleksowej, muszą spełniać wymagania techniczne określone w IRiESDn.
- 12.1.4 Przy każdej zmianie przez odbiorcę sprzedawcy, dokonywany jest przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń S.A. odczyt wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego w dniu zmiany sprzedawcy.
- 12.1.5 Odbiorca może dla jednego PPE zawrzeć dowolną ilość umów sprzedaży energii elektrycznej. W umowie o świadczenie usług dystrybucji odbiorca wskazuje jednak tylko jednego ze swoich sprzedawców, tzw. sprzedawcę podstawowego.

12.2 Procedura zmiany sprzedawcy przez odbiorcę (pierwsza zmiana sprzedawcy)

- 12.2.1 Warunkiem koniecznym umożliwiającym zmianę sprzedawcy przez odbiorcę jest istnienie umowy o świadczenie usług dystrybucji, zawartej pomiędzy Spółką Restrukturyzacji Kopalń S.A. a odbiorcą.
- 12.2.2 Odbiorca dokonuje wyboru sprzedawcy i zawiera z nim umowę sprzedaży energii elektrycznej.
- 12.2.3 Odbiorca wypowiada dotychczasową umowę sprzedaży/umowę kompleksową lub upoważnia nowego sprzedawcę do dokonania wypowiedzenia.
- 12.2.4 Nowy sprzedawca w imieniu własnym i odbiorcy, powiadamia Spółkę Restrukturyzacji Kopalń S.A. o fakcie zawarcia umowy sprzedaży z odbiorcą, oraz o planowanym terminie rozpoczęcia sprzedaży energii elektrycznej, nie późniejszym niż 90 dni kalendarzowych od dnia złożenia powiadomienia..
- 12.2.5 Umowa o świadczenie usług dystrybucji między URDo a OSDn może zostać zawarta po złożeniu przez URD wypowiedzenia obowiązującej umowy kompleksowej i wchodzi w życie z dniem rozwiązania umowy kompleksowej.

- 12.2.6 Wypowiedzenie umowy kompleksowej oraz wnioski o zawarcie umowy dystrybucyjnej powinny zostać przekazane do OSDn przez URD do ostatniego dnia kalendarzowego miesiąca M-2 Miesiąc M traktowany jest jako miesiąc, w którym następuje zmiana sprzedawcy.
- 12.2.7 Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. w terminie do 5 dni roboczych od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w pkt. 12.2.4, dokonuje jego weryfikacji oraz informuje podmiot który przedłożył powiadomienie o wyniku weryfikacji.
- 12.2.8 Jeżeli powiadomienie, o którym mowa w pkt. 12.2.4 zawiera błędy lub braki formalne Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. informuje o tym sprzedawcę, który przedłożył powiadomienie w terminie nie dłuższym niż 5 dni roboczych od dnia otrzymania tego powiadomienia, wykazując wszystkie braki i informując o konieczności ich uzupełnienia.
- 12.2.9 Jeżeli błędy lub braki formalne, o których mowa w pkt. 12.2.8 nie zostaną uzupełnione w terminie nie dłuższym niż 5 dni roboczych, Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. dokonuje negatywnej weryfikacji powiadomienia, o którym mowa w pkt. 12.2.4, informując o tym sprzedawcę który przedłożył powiadomienie.
- 12.2.10 Zmiana sprzedawcy i rozpoczęcie sprzedaży energii elektrycznej lub usługi kompleksowej przez nowego sprzedawcę następuje w terminie nie później niż 21 dni kalendarzowych od dnia dokonania powiadomienia, o którym mowa w pkt. 12.2.4. pod warunkiem jego pozytywnej weryfikacji przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń S.A., chyba, że w powiadomieniu określony został termin późniejszy, z zastrzeżeniem terminów o których mowa w pkt.12.2.4.
- 12.2.11 Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. przekazuje do URD informację o przyjęciu do realizacji nowej umowy sprzedaży energii elektrycznej lub umowy kompleksowej wraz z oznaczeniem nowego sprzedawcy.
- 12.2.12 Zmiana sprzedawcy nie wymaga potwierdzenia rozwiązania umowy sprzedaży energii elektrycznej lub umowy kompleksowej przez dotychczasowego sprzedawcę. Informacja od dotychczasowego sprzedawcy o braku możliwości rozwiązania umowy sprzedaży energii elektrycznej lub umowy kompleksowej nie wstrzymuje procesu zmiany sprzedawcy.

12.3 Procedura zmiany sprzedawcy przez odbiorcę (kolejna zmiana sprzedawcy)

- 12.3.1 Warunkiem koniecznym umożliwiającym zmianę sprzedawcy przez odbiorcę jest istnienie umowy o świadczenie usług dystrybucji, zawartej pomiędzy Spółką Restrukturyzacji Kopalń S.A. a odbiorcą.
- 12.3.2 Odbiorca dokonuje wyboru sprzedawcy i zawiera z nim umowę sprzedaży energii elektrycznej.

- 12.3.3 Odbiorca wypowiada dotychczasową umowę sprzedaży/umowę kompleksową lub upoważnia nowego sprzedawcę do dokonania wypowiedzenia.
- 12.3.4 Nowy sprzedawca w imieniu własnym i odbiorcy, powiadamia Spółkę Restrukturyzacji Kopalń S.A. i dotychczasowego sprzedawcę, o fakcie zawarcia umowy sprzedaży z odbiorcą.
- 12.3.5 Informacja o zawarciu umowy sprzedaży powinna być przekazana do Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. ostatniego dnia kalendarzowego miesiąca M-2. Miesiąc M traktowany jest jako miesiąc, w którym następuje zmiana sprzedawcy.
- 12.3.6 Kolejne etapy procedury zmiany sprzedawcy dla URD realizowane są przez nowego sprzedawcę energii oraz OSDp zgodnie z zasadami określonymi w IRiESD OSDp oraz Generalną Umową Dystrybucji.

13 ZASADY UDZIELANIA INFORMACJI I OBSŁUGI ODBIORCÓW

13.1 OSDn udziela informacji użytkownikom systemu oraz podmiotom ubiegającym się o przyłączenie do sieci nt. świadczonych usług dystrybucji oraz zasad i procedur zmiany sprzedawcy.

13.2 Informacje ogólne udostępnione są przez OSDn:

- a) na stronach internetowych OSDn,
- b) w niniejszej IRiESDn opublikowanej na stronach internetowych OSDn,
- c) w punktach obsługi klienta.

13.3 Informacje szczegółowe udzielane są na zapytanie odbiorcy złożone pisemnie następującymi drogami:

- a) osobiście w punkcie obsługi klienta,
- b) listownie na adres Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. lub Oddziału w Czeladzi Zakładu Centralnego Zakładu Odwadniania Kopalń,
- c) pocztą elektroniczną,
- d) faksem,
- e) telefonicznie.

Adresy email, numery faksu oraz telefonów, o których mowa powyżej zamieszczone są na stronie internetowej OSDn.

13.4 OSDn informuje odbiorców o warunkach zmiany sprzedawcy, a w szczególności o:

- a) uwarunkowaniach formalno-prawnych,
- b) ogólnych zasadach funkcjonowania rynku bilansującego,
- c) procedurze zmiany sprzedawcy,
- d) wymaganych umowach,
- e) prawach i obowiązkach podmiotów korzystających z prawa wyboru sprzedawcy,
- f) procedurach powiadamiania o zawartych umowach sprzedaży energii elektrycznej oraz weryfikacji powiadomień,
- g) zasadach ustanawiania i zmiany podmiotów odpowiedzialnych za bilansowanie handlowe,
- h) warunkach świadczenia usług dystrybucyjnych.

14 ZASADY BILANSOWANIA HANDLOWEGO

14.1 Wymagania ogólne

- 14.1.1 OSDn realizuje obowiązki w zakresie współpracy z OSP dla obszaru swojej sieci dystrybucyjnej poprzez OSDp, na podstawie umowy zawartej pomiędzy TAURON Dystrybucja S.A. a Spółką Restrukturyzacji Kopalń S.A.
- 14.1.2 Procedura ustanawiania i zmiany POB dla sprzedawców energii prowadzących działalność na obszarze OSDn oraz wytwórców energii przyłączonych do sieci dystrybucyjnej OSDn przebiega zgodnie z zapisami IRiESD-Bilansowanie OSDp.
- 14.1.3 Rozliczeń wynikających z niezbilansowania energii elektrycznej dostarczanej i pobieranej z systemu, dla każdego Punktu Poboru Energii, dokonuje tylko jeden POB.

14.2 Ustanawianie i zmiana POB

- 14.2.1 POB jest ustanawiany przez:
 - a) sprzedawcę, który zamierza sprzedawać energię elektryczną URD_O, przyłączonemu do sieci dystrybucyjnej OSDn,
 - b) URD_w, przyłączonego do sieci dystrybucyjnej OSDn.
- 14.2.2 URD_O wskazuje w umowie dystrybucyjnej zawartej z OSDn, ustanowionego przez sprzedawcę POB, który będzie bilansował handlowo Punkty Poboru Energii tego URD_O.
- 14.2.3 URD_w wskazuje w umowie dystrybucyjnej zawartej z OSDn, wybranego POB, który będzie bilansował handlowo Punkty Poboru Energii tego URD_w.
- 14.2.4 Zmiana POB odbywa się na warunkach i zasadach określonych w IRiESDn oraz IRiESD OSDp.
- 14.2.5 Podstawą dokonania zmiany POB jest wprowadzenie odpowiednich zapisów we wszystkich wymaganych umowach pomiędzy: OSDn, OSDp, sprzedawcą, wytwórcą, dotychczasowym POB i POB przejmującym odpowiedzialność za bilansowanie handlowe.
- 14.2.6 W przypadku, gdy POB wskazany przez sprzedawcę lub URD_w jako podmiot odpowiedzialny za jego bilansowanie handlowe, zaprzestanie niezależnie od przyczyny bilansowania sprzedawcy lub URD_w, lub zaprzestanie działalności na rynku bilansującym, wówczas odpowiedzialność za bilansowanie handlowe przechodzi ze skutkiem od dnia zaprzestania tej działalności przez dotychczasowego POB na nowego POB wskazanego przez sprzedawcę rezerwowego dla URD_O lub na OSDn w przypadku utraty POB przez URD_w. Jednocześnie z tym dniem sprzedaż energii do URD_O przejmuje sprzedawca rezerwowo.

- 14.2.7 Jeżeli sprzedaży energii do URD_O nie przejmie sprzedawca rezerwowy lub URD_O utraci sprzedawcę rezerwowego albo sprzedawca rezerwowy utraci wskazanego przez siebie POB jako odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe, wówczas URD_O traci sprzedawcę rezerwowego. W takim przypadku URD_O nie posiada ważnej umowy sprzedaży i OSDn ma prawo do wstrzymania dostarczania energii elektrycznej do URD_O, bez ponoszenia odpowiedzialności z tego tytułu. Energia pobrana przez URD_O w okresie poprzedzającym wstrzymanie dostarczania energii, będzie rozliczona po cenie stanowiącej pięciokrotność ceny energii elektrycznej o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt. 18 litera b) ustawy Prawo energetyczne.
- 14.2.8 Jeżeli URD_W utraci wskazany przez siebie podmiot odpowiedzialny za jego bilansowanie handlowe, wówczas URD_W, w porozumieniu z OSDn, winien zaprzestać wprowadzania energii do sieci dystrybucyjnej OSDn, a OSDn ma prawo do wyłączenia tego URD_W, bez ponoszenia odpowiedzialności z tego tytułu. Sposób i zasady rozliczenia energii niezbilansowania w okresie poprzedzającym zaprzestanie wprowadzenia energii do sieci dystrybucyjnej, określone są w umowie o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej zawartej pomiędzy OSDn a URD_W.
- 14.2.9 OSDn niezwłocznie po uzyskaniu od OSDp informacji o planowanym zaprzestaniu działalności na rynku bilansującym przez POB powiadamia sprzedawcę lub URD_W, którzy wskazali tego POB jako odpowiedzialnego za ich bilansowanie handlowe, o braku możliwości bilansowania handlowego. W takim przypadku sprzedawca lub URD_W jest zobowiązany do zmiany POB. Zmiana ta musi nastąpić przed terminem planowanego zaprzestania działalności na RB przez dotychczasowego POB, z zachowaniem postanowień IRiESDn. W przeciwnym wypadku może nastąpić wstrzymanie przez OSDn realizacji umów sprzedaży tego sprzedawcy lub URD_W.
- 14.2.10 POB odpowiedzialny za bilansowanie sprzedawcy lub URD_W jest zobowiązany do natychmiastowego skutecznego poinformowania OSDp, OSDn i sprzedawcy lub URD_W, który go wskazał, o zaprzestaniu działalności na RB.
- 14.2.11 Zaprzestanie działalności przez sprzedawcę lub wskazanego przez sprzedawcę lub URD_W POB, skutkuje jednoczesnym wstrzymaniem realizacji umów sprzedaży energii tego sprzedawcy lub URD_W i zaprzestaniem bilansowania handlowego tego sprzedawcy lub URD_W przez POB na obszarze działania OSDn.

15 ZASADY WYZNACZANIA I PRZYDZIELANIA STANDARDOWYCH PROFILI ZUŻYCIA

- 15.1 OSDn określa standardowe profile zużycia na podstawie dla odbiorców przyłączonych do sieci dystrybucyjnej o mocy umownej nie większej niż 40 kW, przy zastosowaniu technik statystyki matematycznej.
- 15.2 Dla odbiorców, którzy chcą skorzystać z prawa wyboru sprzedawcy, OSDn przydziela, do czasu modernizacji układu pomiarowego, standardowy profil zużycia i planowaną ilość poboru energii na rok kalendarzowy.
- 15.3 Przydzielony dla odbiorcy profil oraz planowana ilość poboru energii elektrycznej są określane w generalnej umowie dystrybucji zawartej przez sprzedawcę odbiorcy profilowego z OSDn.
- 15.4 Dla odbiorców o mocy umownej nie większej niż 40 kW, przyłączonych do sieci dystrybucyjnej SRK S.A., korzystających z prawa wyboru sprzedawcy do czasu zainstalowania układu pomiarowego umożliwiającego rejestrację danych godzinowych obowiązuje standardowy profil zużycia określony w tabeli 7.

Tabela 7. Współczynniki standardowego profilu zużycia

Godzina doby	Wartość współczynnika standardowego profilu zużycia
01:00	0,036418
02:00	0,031935
03:00	0,029189
04:00	0,027456
05:00	0,026805
06:00	0,027276
07:00	0,030425
08:00	0,038756
09:00	0,043387
10:00	0,045291
11:00	0,045416
12:00	0,045391
13:00	0,046843
14:00	0,048634
15:00	0,04814
16:00	0,047114
17:00	0,045131
18:00	0,04549
19:00	0,047848
20:00	0,049794
21:00	0,051414
22:00	0,05095
23:00	0,048266
24:00	0,042631
suma	1,000000

16 POSTĘPOWANIE REKLAMACYJNE

16.1 Niniejszy rozdział określa procedury postępowania i rozstrzygania reklamacji w zakresie objętym IRiESD-Bilansowanie OSDn - Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A.

16.2 Reklamacje podmiotów zobowiązanych do stosowania IRiESD-Bilansowanie OSDn powinny być zgłaszane w formie pisemnej.

16.3 Reklamacje powinny być przesyłane do OSDn, na adres:

Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A.
Oddział w Czeladzi
Zakład Centralny Zakład Odwadniania Kopalń
ul. Kościuszki 9
41-253 Czeladź.

16.4 Zgłoszenie przez podmiot reklamacji powinno zawierać w szczególności:

- a) dane adresowe podmiotu składającego reklamację,
- b) datę zaistnienia oraz dokładny opis i przyczynę okoliczności stanowiących podstawę reklamacji wraz z uzasadnieniem,
- c) zgłaszane żądanie,
- d) dokumenty uzasadniające żądanie.

16.5 OSDn rozstrzyga zgłoszoną reklamację w terminie nie dłuższym niż:

- a) 14 dni od daty otrzymania zgłoszenia reklamacji – jeżeli reklamacja dotyczy rozliczeń,
- b) 30 dni od daty otrzymania zgłoszenia reklamacji – w pozostałych przypadkach.

Rozstrzygnięcie reklamacji wraz z uzasadnieniem jest przesyłane w formie pisemnej.

16.6 Jeżeli rozstrzygnięcie reklamacji przez OSDn, w całości lub w części nie jest satysfakcjonujące dla podmiotu zgłaszającego, to podmiot ten ma prawo w terminie 14 dni od dnia otrzymania rozstrzygnięcia, wystąpić pisemnie do OSDn z wnioskiem o ponowne rozstrzygnięcie reklamacji, zawierającym:

- a) zakres nieuwzględnionego przez OSDn żądania;
- b) uzasadnienie faktyczne zgłoszonego żądania;
- c) dane przedstawicieli podmiotu upoważnionych do prowadzenia negocjacji.

Wniosek o ponowne rozstrzygnięcie reklamacji powinien być przesłany listem na adres Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A.

16.7 OSDn rozstrzyga wniosek o ponowne rozpatrzenie reklamacji w terminie nieprzekraczającym 60 dni od daty jego otrzymania. OSDn rozpatruje przedmiotowy wniosek po przeprowadzeniu negocjacji z upoważnionymi przedstawicielami podmiotu zgłaszającego reklamację i może ją uwzględnić

w całości lub w części lub podtrzymać swoje wcześniejsze stanowisko. OSDn przesyła rozstrzygnięcie wniosku w formie pisemnej.

- 16.8 Jeżeli reklamacje prowadzące do sporu pomiędzy OSDn, a podmiotem zgłaszającym żądanie, nie zostaną uwzględnione w trakcie opisanego powyżej postępowania reklamacyjnego, Strony sporu mogą zgłosić spór do rozstrzygnięcia przez sąd, zgodnie z zapisami zawartymi w stosownej umowie wiążącej OSDn i podmiot składający reklamację.
- 16.9 Skierowanie sprawy do rozstrzygnięcia przez sąd, musi być poprzedzone procedurą reklamacyjną zgodnie z powyższymi postanowieniami.

17 ZARZĄDZANIE OGRANICZENIAMI SYSTEMOWYMI

- 17.1 OSDn identyfikuje ograniczenia systemowe ze względu na spełnienie wymagań niezawodności dostaw energii elektrycznej.
- 17.2 Ograniczenia systemowe dzielimy na:
- a) ograniczenia elektrowniane,
 - b) ograniczenia sieciowe.
- 17.3 Ograniczenia elektrowniane obejmują restrykcje w pracy elektrowni spowodowane przez:
- a) parametry techniczne poszczególnych jednostek wytwórczych,
 - b) przyczyny technologiczne w elektrowni,
 - c) działanie siły wyższej,
 - d) realizację polityki energetycznej państwa.
- 17.4 OSDn identyfikuje ograniczenia sieciowe jako:
- a) maksymalne dopuszczalne moce wytwarzane i/lub maksymalną liczbę jednostek wytwórczych pracujących w węźle lub grupie węzłów,
 - b) minimalne niezbędne moce wytwarzane i/lub minimalną liczbę jednostek wytwórczych pracujących w węźle lub grupie węzłów,
 - c) planowane ograniczenia dystrybucyjne na wskazanych przekrojach sieciowych.
- 17.5 Identyfikacja ograniczeń systemowych jest wykonywana przez OSDn na podstawie analiz sieciowych uwzględniających:
- a) plan wyłączeń elementów sieci dystrybucyjnej,
 - b) plan remontów jednostek wytwórczych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej,
 - c) wymagania dotyczące jakości i niezawodności pracy sieci dystrybucyjnej.
- 17.6 Ograniczenia systemowe są identyfikowane w cyklach pokrywających się z planami koordynacyjnymi oraz udostępniane w ramach planów koordynacyjnych.
- 17.7 OSDn przy planowaniu pracy sieci uwzględnia ograniczenia występujące w pracy sieci dystrybucyjnej OSDp oraz zgłoszone przez wytwórców ograniczenia dotyczące jednostek wytwórczych przyłączonych do jego sieci, mając na celu minimalizację skutków tych ograniczeń.
- 17.8 W przypadku wystąpienia ograniczeń systemowych OSDn prowadzi ruch sieci dystrybucyjnej mając na uwadze zapewnienie bezpieczeństwa pracy KSE, dotrzymanie wymaganych parametrów technicznych energii elektrycznej oraz minimalizację skutków ograniczeń w dostawie energii elektrycznej.
- 17.9 W przypadku wystąpienia ograniczeń systemowych OSDn podejmuje działania mające na celu ich likwidację lub zmniejszenie skutków ograniczeń występujących w sieci dystrybucyjnej samodzielnie oraz we współpracy z OSDp.

18 WYKAZ SKRÓTÓW I OZNACZEŃ ORAZ SŁOWNIK STOSOWANYCH POJĘĆ

18.1 Wykaz skrótów

FPP	Fizyczny Punkt Pomiarowy
IRiESD	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej OSDp
IRiESDn	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej OSDn
IRiESP	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej
KSE	Krajowy System Elektroenergetyczny
LSPR	Lokalny System Pomiarowo Rozliczeniowy
MB	Miejsce Dostarczania Energii Elektrycznej Rynku Bilansującego
MD_D	Miejsce Dostarczania Energii Rynku Detalicznego
OH	Operator Handlowy
OHT	Operator Handlowo-Techniczny
OSD	Operator Systemu Dystrybucyjnego
OSDp	Operator Systemu Dystrybucyjnego, którego sieć dystrybucyjna posiada bezpośrednie połączenie z siecią przesyłową
OSDn	Operator Systemu Dystrybucyjnego, którego sieć dystrybucyjna nie posiada bezpośredniego połączenia z siecią przesyłową
OSP	Operator Systemu Przesyłowego
PDE	Punkt Dostarczania Energii
POB	Podmiot odpowiedzialny za bilansowanie handlowe
PPE	Punkt Poboru Energii
P_{lt}	Wskaźnik długookresowego migotania światła, obliczany z sekwencji 12 kolejnych wartości P _{sti} , zgodnie ze wzorem:

$$P_{lt} = \sqrt[3]{\sum_{i=1}^{12} \frac{P_{sti}^3}{12}}$$

gdzie: *i* – rząd harmonicznej

P_{st}	Wskaźnik krótkookresowego migotania światła, mierzony przez 10 minut.
SCO	Samoczynne częstotliwościowe odciążanie
SNO	Samoczynne napięciowe odciążenie
URB	Uczestnik Rynku Bilansującego
URD	Uczestnik Rynku Detalicznego, którego sieci i urządzenia są przyłączone do sieci OSD
URD_O	Uczestnik Rynku Detalicznego typu odbiorca
URD_W	Uczestnik Rynku Detalicznego typu wytwórca

18.2 Definicje stosowanych pojęć

Administrator pomiarów	Jednostka organizacyjna OSD odpowiedzialna za obsługę i kontrolę układów pomiarowo-rozliczeniowych.
Automatyczny układ regulacji napięcia elektrowni (ARNE)	Układ automatycznej regulacji napięcia i mocy biernej w węźle wytwórczym.
Awaria sieciowa	Zdarzenie ruchowe, w wyniku którego następuje wyłączenie z ruchu synchronicznego części KSE, która produkuje lub pobiera z sieci energię elektryczną w ilości nie większej niż 5 % całkowitej bieżącej produkcji.
Awaria w systemie	Zdarzenie ruchowe, w wyniku którego następuje wyłączenie z ruchu synchronicznego części KSE, która produkuje lub pobiera z sieci energię elektryczną w ilości co najmniej 5 % całkowitej bieżącej produkcji.
Dystrybucja energii elektrycznej	Transport energii elektrycznej sieciami dystrybucyjnymi w celu jej dostarczania odbiorcom, z wyłączeniem sprzedaży energii.
Farma wiatrowa	Jednostka wytwórcza lub zespół tych jednostek wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru, przyłączonych do sieci w jednym miejscu przyłączenia (lub przyłączonych do sieci na podstawie jednej umowy o przyłączenie).
Fizyczny Punkt Pomiarowy (FPP)	Punkt w sieci wyposażony w urządzenia pomiarowo-rozliczeniowe umożliwiające rejestrację danych pomiarowych (okresowych lub godzinowych), w którym dokonywany jest rzeczywisty pomiar przepływającej energii elektrycznej.
Krajowy System Elektroenergetyczny (KSE)	System elektroenergetyczny na terenie Polski.
Linia bezpośrednia	Linia elektroenergetyczna łącząca wydzieloną jednostkę wytwarzania energii elektrycznej bezpośrednio z odbiorcą lub linia elektroenergetyczna łącząca jednostkę wytwarzania energii elektrycznej przedsiębiorstwa energetycznego z instalacjami należącymi do tego przedsiębiorstwa albo instalacjami należącymi do przedsiębiorstw od niego zależnych.
Miejsce dostarczania energii rynku bilansującego (MB)	Określany przez OSP punkt w sieci objętej obszarem Rynku Bilansującego reprezentujący pojedynczy węzeł albo grupę węzłów w sieci, lub umowny punkt „ponad siecią”, w którym następuje przekazanie energii pomiędzy Uczestnikiem Rynku Bilansującego a Rynkiem Bilansującym.
Miejsce Dostarczania Energii Rynku Detalicznego (MD_D)	Określony przez OSDp punkt w sieci dystrybucyjnej poza obszarem Rynku Bilansującego, którym następuje przekazanie energii pomiędzy Sprzedawcą lub POB a URD.

Mikroźródło	Generator energii elektrycznej niezależnie od źródła energii pierwotnej, zainstalowany na stałe wraz z układami zabezpieczeń, przyłączony jednofazowo lub wielofazowo do sieci niskiego napięcia, o prądzie znamionowym nie większym niż 16A.
Moc dyspozycyjna	Moc osiągalna pomniejszona o ubytki na remonty planowe, ubytki okresowe, eksploatacyjne i losowe.
Moc osiągalna	<p>Potwierdzona testami największa moc trwała jednostki wytwórczej lub wytwórcy, przy znamionowych warunkach pracy, utrzymywana:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) przez wytwórcę cieplnego w sposób ciągły przez przynajmniej 15 godzin, b) przez wytwórcę wodnego przepływowego w sposób ciągły przez przynajmniej 5 godzin, c) przez wytwórcę szczytowo-pompowego w sposób ciągły przez okres zależny od pojemności zbiornika górnego. <p>Dla farmy wiatrowej przyjmuje się, że moc osiągalna jest równa mocy znamionowej lub niższej, gdy testy wykażą, że nawet w korzystnych warunkach wiatrowych moc znamionowa farmy wiatrowej nie jest osiągalna.</p>
Moc umowna	<p>Moc czynna, pobierana lub wprowadzana do sieci, określona w:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) umowie o świadczenie usług dystrybucji lub umowie kompleksowej, jako wartość maksymalna ze średnich wartości tej mocy, w okresie 15 minut, b) umowie o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji zawieranej pomiędzy operatorami, jako wartość maksymalną ze średnich wartości tej mocy, w okresie godziny, c) umowie sprzedaży zawieranej między wytwórcą, a przedsiębiorstwem energetycznym nie będącym wytwórcą lub odbiorcą korzystającym z prawa wyboru sprzedawcy, w okresie godziny.
Napięcie znamionowe	Wartość skuteczna napięcia określająca i identyfikująca sieć elektroenergetyczną.
Napięcie deklarowane	Wartość napięcia zasilającego uzgodniona między OSD i odbiorcom - wartość ta jest zwykle zgodna z napięciem znamionowym.
Nielegalne pobieranie energii elektrycznej	Pobieranie energii elektrycznej bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy.
Obrót energią elektryczną	Działalność gospodarcza polegająca na handlu hurtowym albo detalicznym energią elektryczną.

Obszar OSD	Posiadana przez OSD sieć elektroenergetyczna na obszarze określonym w koncesji na dystrybucję energii elektrycznej OSD, za której ruch i eksploatację odpowiada OSD.
Obszar Rynku Bilansującego	Część systemu elektroenergetycznego, w której jest prowadzony hurtowy obrót energią elektryczną oraz w ramach której OSP równoważy bieżące zapotrzebowanie na energię elektryczną z dostawami tej energii w krajowym systemie elektroenergetycznym, oraz zarządza ograniczeniami systemowymi i prowadzi wynikające z tego rozliczenia, z podmiotami uczestniczącymi w Rynku Bilansującym.
Odbiorca	Każdy, kto otrzymuje lub pobiera energię elektryczną na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym.
Ograniczenia elektrowniane	Ograniczenia wynikające z technicznych warunków pracy jednostek wytwórczych.
Ograniczenia sieciowe	Maksymalne dopuszczalne lub minimalnie niezbędne wytwarzanie mocy w danym węźle, lub w danym obszarze, lub maksymalny dopuszczalny przesył mocy przez dany przekrój sieciowy, w tym dla wymiany międzysystemowej, z uwzględnieniem bieżących warunków eksploatacji KSE.
Operator	Operator systemu przesyłowego lub operator systemu dystrybucyjnego.
Operator Handlowy (OH)	Podmiot, który jest odpowiedzialny za dysponowanie Jednostką Grafikową Uczestnika Rynku Bilansującego w zakresie handlowym.
Operator Handlowo-Techniczny (OHT)	Podmiot, który jest odpowiedzialny za dysponowanie Jednostką Grafikową Uczestnika Rynku Bilansującego w zakresie handlowym i technicznym.
Operator Pomiarów	Podmiot odpowiedzialny za zbieranie, przetwarzanie i udostępnianie danych pomiarowych oraz pomiarowo-rozliczeniowych energii elektrycznej, a także za utrzymanie i eksploatację układów pomiarowych i pomiarowo-rozliczeniowych.
Operator Systemu Dystrybucyjnego (OSD)	Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie dystrybucyjnym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci dystrybucyjnej, w tym połączeń z innymi systemami elektroenergetycznymi.
Operator Systemu Przesyłowego (OSP)	Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem energii elektrycznej, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie przesyłowym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci przesyłowej, w tym połączeń z innymi systemami elektroenergetycznymi.

Procedura zmiany sprzedawcy	Zbiór działań zapoczątkowany w dniu złożenia przez odbiorcę (lub sprzedawcę w imieniu odbiorcy) wniosku o zmianę sprzedawcy, który w konsekwencji podjętych przez OSD prac, doprowadza do zmiany sprzedawcy przez odbiorcę, lub w przypadku nie spełnienia warunków koniecznych i niezbędnych do realizacji procedury, do przekazania odbiorcy oraz nowemu sprzedawcy informacji o przerwaniu procesu zmiany sprzedawcy wraz z podaniem przyczyn.
Przedsiębiorstwo obrotu	Przedsiębiorstwo energetyczne prowadzące działalność gospodarczą polegającą na handlu hurtowym lub detalicznym energią elektryczną, niezależnie od innych rodzajów prowadzonych działalności.
Punkt Dostarczania Energii (PDE)	Miejsce przyłączenia URD do sieci dystrybucyjnej poza obszarem Rynku Bilansującego, obejmujące jeden lub więcej fizycznych punktów przyłączenia do sieci, dla których realizowany jest proces bilansowania handlowego.
Punkt Poboru Energii (PPE)	Punkt w którym produkty energetyczne (energia, usługi przesyłowe, moc, etc.) są mierzone przez urządzenia umożliwiające rejestrację danych pomiarowych (okresowych lub godzinowych). Jest to najmniejsza jednostka, dla której odbywa się zbilansowanie dostaw, oraz dla której może nastąpić zmiana sprzedawcy.
Rynek Bilansujący	Mechanizm bieżącego bilansowania zapotrzebowania na energię elektryczną i wytwarzania tej energii w KSE.
Samoczynne częstotliwościowe odciążanie – SCO	Samoczynne wyłączenie odbiorców w przypadku obniżenia się częstotliwości do określonej wielkości, spowodowanego deficytem mocy w systemie elektroenergetycznym.
Sieci	Instalacje połączone i współpracujące ze sobą, służące do przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, należące do przedsiębiorstwa energetycznego,
Sieć przesyłowa	Sieć elektroenergetyczna najwyższych lub wysokich napięć, za której ruch sieciowy jest odpowiedzialny Operator Systemu Przesyłowego.
Sieć dystrybucyjna	Sieć elektroenergetyczna wysokich, średnich i niskich napięć, za której ruch sieciowy jest odpowiedzialny Operator Systemu Dystrybucyjnego.
Sprzedawca	Przedsiębiorstwo energetyczne prowadzące działalność gospodarczą polegającą na sprzedaży energii elektrycznej przez niego wytworzonej lub przedsiębiorstwo energetyczne prowadzące działalność gospodarczą polegającą na obrocie energią elektryczną.
Sprzedaż energii elektrycznej	Bezpośrednia sprzedaż energii przez podmiot zajmujący się jej wytwarzaniem lub odsprzedaż energii przez podmiot zajmujący się jej obrotem.

Stan zagrożenia KSE	Warunki pracy, w których istnieje niebezpieczeństwo wystąpienia: niestabilności systemu, podziału sieci przesyłowej lub ograniczenia dostaw energii elektrycznej do odbiorców.
System elektroenergetyczny	Sieci elektroenergetyczne oraz przyłączone do nich urządzenia i instalacje, współpracujące z siecią.
Uczestnik Rynku Bilansującego (URB)	Podmiot, który ma zawartą Umowę o świadczenie usług przesyłania z Operatorem Systemu Przesyłowego, na mocy której, w celu zapewnienia sobie zbilansowania handlowego, realizuje dostawy energii poprzez obszar Rynku Bilansującego oraz podlega rozliczeniom z tytułu działań obejmujących bilansowanie energii i zarządzanie ograniczeniami systemowymi, zgodnie z zasadami określonymi w IRiESP-Bilansowanie;
Uczestnik Rynku Detalicznego (URD)	Podmiot, którego urządzenia lub instalacje są przyłączone do sieci dystrybucyjnej nie objętej obszarem rynku bilansującego oraz który zawarł umowę o świadczenie usług dystrybucji z właściwym OSD (obowiązek posiadania umowy dystrybucji spełniony jest również w przypadku posiadania umowy kompleksowej).
Układ pomiarowo-rozliczeniowy	Liczniki i inne urządzenia pomiarowe lub rozliczeniowo-pomiarowe, a także układy połączeń między nimi, służące do pomiarów i rozliczeń mocy i energii elektrycznej.
Układ pomiarowo-rozliczeniowy podstawowy	Układ pomiarowo-rozliczeniowy, którego wskazania stanowią podstawę do rozliczeń ilościowych i wartościowych (finansowych) mocy i energii elektrycznej.
Układ pomiarowo-rozliczeniowy rezerwowy	Układ pomiarowo-rozliczeniowy, którego wskazania stanowią podstawę do rozliczeń ilościowych i wartościowych (finansowych) mocy i energii elektrycznej, w przypadku nieprawidłowego działania układu pomiarowo-rozliczeniowego podstawowego.
Wstępne dane pomiarowe	Nie zweryfikowane dane pozyskane w trakcie okresu rozliczeniowego z układów pomiarowych i pomiarowo-rozliczeniowych, nie służące do rozliczeń, a pozyskane jedynie w celu prowadzenia działalności operatorskiej przez OSD.
Zarządzanie ograniczeniami systemowymi	Działalność gospodarcza wykonywana przez operatora systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego w ramach świadczonych usług przesyłania lub dystrybucji w celu zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania systemu elektroenergetycznego oraz zapewnienia, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ustawy Prawo energetyczne, wymaganych parametrów technicznych energii elektrycznej w przypadku wystąpienia ograniczeń technicznych w przepustowości tych systemów.